

Redacción
y Administración:
C. RAMON LISTA 5158
T. A. 50 - 5501
Bs. Aires
★

SLOVENSKI GLAS

REGISTRO NACIONAL
INTELECTUAL
DE LA PROPIEDAD
No. 225027

ANUNCIA:

Za eno leto
\$ 8.—
Za pol leta
\$ 5.—
Za inozemstvo
2 Dolarja
Posamezna številka 20 cts.

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOSLAVA) PARA TODA SUD AMERICA. ORGANO DEL CONSEJO ESLOVENO QUE REPRESENTA TODAS LAS SOCIEDADES ESLOVENAS

CORREO
ARGENTINO
CENTRAL B

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3159
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1551

LETO (AÑO) I

BUENOS AIRES, 21 DE AGOSTO (AVGUSTA) DE 1947

Núm. (Štev.) 223

LA LIBERTAD DE CULTOS EN YUGOESLAVIA

En los últimos tiempos, con motivo del juicio que sesguió a los colaboradores yugoeslavos, entre los cuales se hallaba el obispo católico Stepinac, las agencias informativas internacionales saturaron la prensa de todos los países con las noticias de supuestas persecuciones religiosas que se realizarían en Yugoslavia.

Se afirmó que todo religioso contrario al nuevo régimen Yugoslavo, era encarcelado y sufría una serie de privaciones, etc., todo lo cual no merece que se mencione in extenso.

Pero en los últimos días nos encontramos con que varios prelados estadounidenses que se encuentran de visita en nuestra Madre Patria, manifiestan a todo el mundo que en Yugoslavia existe realmente una verdadera libertad religiosa, tal como no había existido jamás.

¿En qué quedamos?
Resulta que toda la trama periodística que se había urdido, se viene al suelo estrepitosamente, por obra y gracia de varios sacerdotes americanos, que demostrando ser objetivos, destruyen las informaciones que comentamos.

Lo que ha ocurrido es que, en el caso del obispo Stepinac, no se ha juzgado al sacerdote, como deseaban hacer creer las agencias informativas interesadas, sino al fascista y colaborador del enemigo de su propio pueblo.

Es innegable y por todos conocido, el gran apoyo que tuvo el Frente de

Liberación Nacional de parte de todos los católicos Yugo-eslavos, que contribuyeron en la conquista de la libertad nacional, con su misma sangre generosa. Es absurdo que se quiera formar una idea como la de que el actual gobierno Yugoslavo es contrario a la religión católica.

En la Yugoslavia de hoy, como lo afirman los religiosos americanos, existe libertad religiosa. Este es el hecho.

El Estado no sostiene ni apoya a ninguna iglesia en particular, y es precisamente esto lo que duele en los círculos eclesiásticos vaticanistas, que han perdido su antiguo privilegio, por lo que aprovechan cualquier oportunidad para difamar al pueblo Yugoslavo y a su gobierno.

Por otra parte no pasa oportunidad sin que nosotros recibamos noticias de las grandes procesiones populares que se efectúan en conmemoración de actos religiosos nacionales.

Incluso es bien conocida la actuación destacada que durante la lucha de liberación han tenido muchos sacerdotes, que se han colocado al lado del pueblo en desgracia.

No creemos necesario insistir sobre este tema, pues existen documentos publicados en nuestro periódico que pueden consultar todos los que aún abrigan dudas sobre el particular.

Lo que nos mueve a risa, es la "objetividad" de ciertas "fábricas de infundios en serie", que desean hacerse pasar por "agencias informativas".

VOPAŠKO SODIŠČE JE IZREKLO STROGO IN PRAVIČNO KAZEN ZA NACISTIČNE VOJNE ZLOČINCE

Beograd, 12. avgusta. — Vojaško sodišče v Ljubljani je obsodilo na smrt s streljanjem 3 vojne zločince, obtoženi izdajalstva. Štirinajst intelektualcev in obrtnikov je bilo sojenih radi špijonaže v prid "nekaterim inozemskim silam". Obsojeni na smrt so: profesor Boris Furlan, ki se je za časa vojne nahajal v Združenih Državah; Črtomir Unidos, inženir in Ljuba Sirh, višješolka. Te obtožence je vojaško sodišče spoznalo za krive zločin-

skih dejanj napram ljudstvu, ter so bili v tesni zvezi z diplomatičnimi osebami. Izmed obtožencev, je edini Furlan zamikal, da bi bila njegova dejanja v zvezi z špijonažo.

Ostali so bili obsojeni, da so dajali poročila agenciji špijonaže v Avstriji in inozemskim diplomatičnim misijam, katerim so vedno točno javljali o političnem in vojaškem stanju v Jugoslaviji.

NOV NASLOV "SLOVENSKEGA GLASA":

Calle Coronel Ramón Lista 5158

T. A. 50 (Devoto) 5501

Uradne ure: od 20 do 22 vsak večer in ob nedeljah popoldne.

POGODBA MED JUGOSLAJJO IN BOLGARSKO

Beograd. — Ob prihodu Bolgarske delegacije, kateri je načeloval Georgij Dimitrov, so na kolodvoru pričakovali goste Maršal Tito in člani vlade, predstavniki predsedija Narodne Skupščine F. L. R. Jugoslavije, razni drugi predstavniki in ogromno število ljudstva. Ko je Dimitrov izstopil iz železniškega voza so ga toplo vsi pozdravili in godba je svirala bolgarsko in jugoslovansko narodno himno.

V pozdrav jugoslovanskemu narodu je Dimitrov že na kolodvoru spregovoril par besed in rekel:

"Bratje Srbi, Hrvati, Slovenci, Macedonci in Črnogorci! Ko stopam na jugoslovansko svobodno in nam bratsko zemljo, izročam najprvo pozdrave bolgarskega naroda vaši hrabri vojski, ki se je borila pod vodstvom maršala Tita; zavednemu narodu, ki danes gradi močno in demokratično F.L.R.J. Zame je velika čast, da pozdravim narode Jugoslavije v imenu našega bolgarskega naroda in vlade in želim vam najboljše uspehe pri vaši politični in kulturni gradnji.

Izginila je za vedno ona težka pretoklost, v kateri so neprijatelji delili in izpostavljali naše narode v korist lastnih ciljev. Meja nas v bodoče ne bo več delila. Roke si bomo ob meji bratsko podali in ni jo sile več, ki bi nas cepila.

Naši narodi poznajo zgodovino in stopajo v bodočnost z roko v roki, da si ohranijo in zagotovijo svobodo in blagostanje. Hočejo si zagotoviti mir v svjem delu sveta, kakor tudi želijo, da sedoseže trajen mir med vsemi drugimi narodi. Spremenili bomo sod smodnika na Balkanu v močan steber miru in demokracije.

Mi smo dospeli v Beograd, da se sestanemo z voditeljem nove Jugoslavije Maršalom Titom ter drugimi voditelji F.L.R.J. in smo trdno uverjeni, da hoče ta naš poset mnogo doprinesiti h končnemu uresničenju pravega bratstva slovanskega naroda."

Zaključil je svoj govor z vzklikom: "Smrt Fašizmu, Svobodo Narodu!"

G. DIMITROV OBISKAL RAZNA MESTA JUGOSLAVIJE

Ljubljana. — Predsednik bolgarske vlade Georgij Dimitrov in člani delegacije bolgarske vlade so obiskali mesta ljudskih vlad, med temi tudi Ljubljano, kjer so jim napravili krasen sprejem.

Ljudska Pravica je na dan prihoda, dne 29. julija, pisala:

OBISK DELEGACIJE VLADE LI REPUBLIKE BOLGARIJE S PREDSEDNIKOM DIMITROVIM NA ČELU SLOVENIJI

Ljubljana, 29. julija 1947.

Danes bo pozdravila Slovenija in njeno glavno mesto Ljubljana v svoji sredi bratsko delegacijo vlade Ljud-

ske republike Bolgarije s predsednikom Georgijem Dimitrovim na čelu, velikim borcem proti fašizmu in ustanoviteljem Domovinske fronte. Po veličastnem in nadvse toplim bratskim sprejemom, ki so ga bolgarski bratje doživeli že ob prestopu naše meje v Caribrodu in na ulicah Beograda, bo tudi prebivalstvo Slovenije in Ljubljane pokazalo vso svojo ljubezen in globoke simpatije, ki jih goji do bratskega bolgarskega ljudstva in njegovih voditeljev.

V današnji mednarodni situaciji obisk Georgija Dimitrova in bolgarske vladne delegacije ni nekaj slučajnega, marveč pomeni nujno posledico razvoja in utrditev ljudske demokracije tako v Jugoslaviji kot v Bolgariji. Če je bila nekdanja meja med našima dvema državama po zaslugi vladajočih protiljudskih klik in korumpiranih monarhij črta ločnica med narodi Jugoslavije in bolgarskim narodom, je pa danes ta meja vez, ki nas tesno spaja. V veličastni domovinski vojni proti fašizmu so narodi obeh bratskih slovanskih držav ustvarili vse predpogoje za tako zbližanje, bratstvo in tesno sodelovanje.

Že med dvema svetovnima vojnama se je bolgarski narod boril za bratsko sodelovanje z jugoslovanskimi in ostalimi balkanskimi narodi ter je to svojo voljo izpričal tudi s partizanskimi akcijami v času, ko je kurburška monarhija in protiljudska klika skušala deželo obdržati na strani nacistične Nemčije. S pomočjo slavne Sovjetske armade je bolgarsko ljudstvo dne 9. septembra 1944 z vstajo izvojevalo zgodovinsko zmago, ki predstavlja preokretnico ne samo v njeni notranji, temveč tudi zunanji politiki.

Od tega zgodovinskega dne je Domovinska fronta, katere ustanovitelj in inspirator je naš dragi gost Georgij Dimitrov, v izredno kratkem času dosegla ogromne uspehe. V Bolgariji je bil izvršen korenit družbeno politični preobrat in progresivne demokratične sile dežele so vzele oblast čvrsto v svoje roke. Uresničena je široka demokracizacija dežele, družbeno politični pogoji, ki omogočajo bolgarskemu ljudstvu izvajanje dveletnega gospodarskega plana, ki pomeni začetek borbe za preobrazbo agrarne in polkolonialne dežele v visoko razvito in industrijsko napredno deželo. Ta dejstva so omogočila današnji Bolgariji, ki je nekdanj predstavljal bazo ene ali druge grupe imperialistov, da vodi prvič v svoji zgodovini samostojno in neodvisno politiko.

Vsi ti uspehi so slednjič omogočili Bolgariji, da vstopi kot enakopraven član v družino svobodnih in miroljubnih slovanskih narodov s Sovjetsko zvezo na čelu. Te spremembe pa hkrati doprinašajo k uvrstitvi miru in so-

delovanja na Balkanu, ki je nekdanji predstavljatelj sod smodnika v mednarodni politiki.

Toda pot do teh uspehov bolgarskega ljudstva ni bila lahka. V povojnih letih smo bili pričr raznim poskusom tujih sil za vmešavanje v notranje zadeve bratske Bolgarije. To so bile metode diplomatskega pritiska, zavlačevanje priznanja vlade Domovinske fronte s strani ZDA in Velike Britanije, podpiranje in rovarjenje angloameriških agentur znotraj dežele, monarhofašistične provokacije na bolgarskih mejah in temu slično. Toda bolgarsko ljudstvo je odločno pokazalo, da se ne da zastrašiti in odvrniti od svoje poti. To so dokazale novembrske volitve leta 1945 in septembrski referendum leta 1946, ki je pokopal monarhijo in proglasil ljudsko republiko. To slednjič dokazuje tudi načrt ustave, ki jamči pridobitve 9. septembra in o kateri sedaj razpravlja Veliko narodno sobranje.

Tesno zблиžanje, prijateljstvo in sodelovanje med narodi Jugoslavije in Bolgari pa narekuje ne samo geopolitična situacija, bratstvo po krvi in jeziku, omogočajo ga ne samo trdni temelji ljudske demokracije v obeh državah, marveč ga narekuje predvsem interes miru in demokracije v svetu ter skupnost ciljev obeh držav.

Dejstvo, da sta se Jugoslavija in Bolgarija iztrgali iz interesnih sfer raznih imperializmov, da ne dopuščata več imperialistične eksploatacije svojih ljudstev in da izgrajujeta svoje načrtno gospodarstvo, je trn v peti imperialističnim krogom na svetu. Mi smo se lahko v kratki povojni dobi prepričali o naporih angleških, zlasti pa še ameriških imperialistov, da s terorističnimi bandami in s svojimi agenturami na Balkanu zavirajo razvoj ljudske demokracije. Prepričali smo se lahko o namenih in sredstvih angloameriških imperialistov, da s pomočjo svojih hlapcev grških monarhofašistov ogrožajo mir na Balkanu in da v vseh mednarodnih vprašanjih, ki se tičejo življenjskih interesov Jugoslavije, Albanije in Bolgarije, nastopajo v škodo ter držav.

Prav zaradi tega je obisk Georgija Dimitrova v današnjem času izredno pomeben. Osebnost Georgija Dimitrova, ki je že od svojega 15. leta nastopal v političnem življenju, se boril za bratstvo južnoslovanskih narodov, se boril proti koburški monarhiji, odločno nastopil proti fašizmu že na lepiškem procesu leta 1933 in se uveljavil kot najdoslednejši borec proti fašizmu, je tudi slovenskemu ljudstvu prav dobro znana. To ime je navduševalo najboljše sinove slovenskega delovnega ljudstva v borbi proti domačim protiljudskim klikam ter v borbi proti fašizmu. To ime je bilo slednjič simbol borbenosti in požrtvovalnosti v borbi za lepše življenje delovnega ljudstva, to ime je pokazalo pot borbe proti fašističnim zavojevalcem in navduševalo srca milijonom in milijonom antifašistov vsega sveta.

Zato se slovensko ljudstvo globoko in iskreno veseli prihoda Georgija Dimitrova in bratske bolgarske delegacije ter vidi v osebnosti maršala Tita in Georgija Dimitrova simbol bratstva naših narodov in osnovno jamstvo, da se bodo tesni odnosi med obema državama še bolj okrepili ne samo v korist nas samih, ampak tudi v korist miru in demokracije, v korist progresivnih in demokratičnih sil vsega sveta.

Srečanje med Georgijem Dimitrovim in maršalom Titom bo doprineslo še krepkejšo politično, ekonomsko in kulturno sodelovanje med Jugoslavi-

33 naših rojakov se je vrnilo iz Kanade v Slovenijo

20. junija popoldne se je pripeljal z vlakom s Sušaka preko Postojne 33 izseljencev iz Kanade, Slovenci, po večini z Dolenjske. Nekateri so prišli z družinami. Niso mogli zatajiti prijetnega presenečenja ob prisrčnem sprejemu, ki jim ga je ljubljansko prebivalstvo pripravilo na glavnem kolidvoru.

V imenu Mestnega ljudskega odbora jih je pozdravil predsednik Fran Albreht, ki je med rugim dejal:

"V imenu naše ljudske oblasti, v imenu Ljubljane, vas najtopleje pozdravljam in vam izrekam ob vašem prihodu v domovino prisrčno dobrodošlico.

Po mnogih letih ste se vrnili v domovino. Vemo, s kašnimi občutki ste pred leti zapuščali domove in odhajali z negotovostjo v tujino. Marsikdo izmed vas se je ob odhodu vpraševal, ali se bo še kdaj vrnil domov, med svoje domače, med svoje prijatelje. Marsikoga izmed onih, ki so odšli z

jo in Bolgarijo ter bo odigralo veliko vlogo v likvidiranju ostankov osvojenih preteklosti." (V. Dedijer).

Naj živi veliki borec proti fašizmu in tvorec nove Bolgarije — Georgi Dimitrov!

Naj živi večno bratstvo med Bolgarijo in Jugoslavijo!

("Lj. pravica")

PODPISANA POGODBA

Beograd, 2. avgusta. — V krasnem okraju, ob obrežju alpskega jezera, na Bledu, so Georgij Dimitrov in maršal Tito podpisali zgodovinski dokument, to je pogodbo med Jugoslavijo in Bolgarijo. Pogodba vsebuje tesno sodelovanje medsebojne pomoči na političnem, ekonomskem in kulturnem polju. Poleg tega se je sklenil dogovor glede skupne carinske unije, popolna odstranitev vizuma med obema državama, koordinacija skupne zunanje politike in odpoved Jugoslavije v prid Bolgarije za znesek 25 milijonov dolarjev, katere bi imela Bolgarija plačati kot vojno odškodnino v smislu mirovne pogodbe.

Maršal Tito je izjavil, da: "pogodba podpisana na Bledu med Jugoslavijo in Bolgarsko pomeni smrtni udarec spletkam mednarodnega imperializma in vsem našim reakcionarnim silam, ki hočejo spremeniti Balkan v smodnišnico Evrope.

Ne upostavljamo noben blok", — je nadaljeval — "ker od njih ničesar ne potrebujemo. Imamo pa pravico, da zagotovimo našemu ljudstvu mirno življenje in ne tako kakor je reakcionarne sile naših mej kažejo."

OB POVRATKU V SOFIJO

Sofija. — Ob povratku bolgarske misije in G. Dimitrova v Sofijo je te pozdravila velikanska množica ljudstva. Dimitrov je takoj imel svoj govor in izjavil, da bo podpisana pogodba imela velik zgodovinski pomen. Zaključil je svoj govor: "Tisti ljudje, bodisi tukaj ali v Jugoslaviji, kateri si domišljajo, da se vrnejo stari časi ali vpostavitve kakega drugega režima, bodo razočarani, ker bolgarski in jugoslovanski narod je odločen za upostavitve prave ljudske demokracije, obdržati vodstvo v svojih lastnih rokah iz katerih je več ne izroči."

vami od tod, ni več. Pustili so svoja življenja po farmah, plavžih, rudnikih in tovarnah.

Z narodno-osvobodilno borbo si je slovensko ljudstvo z ognjem in krvjo ustvarilo novo domovino, novo ljudsko demokratično državo. Ta domovina vas sprejema z odprtimi rokami in pričakuje od vas, da se boste z vsemi močmi vključili v delo za izvedbo našega petletnega plana. Domovina računa na vašo pomoč, da boste dali na razpolago vse svoje izkušnje, ki ste si jih v mnogih letih dela v tujini pridobili."

Eden izmed izseljencev se je v imenu svojih tovarišev zahvalil z besedami:

"Ob tem težko pričakovanem dnevu naše vrnitve v domovino se vam v imenu vseh prisrčno zahvaljujem za topel sprejem, ki ste nam ga pripravili, in ki se ga nismo nadejali.

Istrsko ljudstvo bo preprečilo vsak pojav imperializma na Svobodnem Tržaškem Ozemlju

Za razširjenje agrarne reforme na vse ozemlje Svobodnega tržaškega ozemlja, za enakopravnost vseh narodnosti, za revizijo razprav proti fašističnim zločincem v Coni A in za razpust civilne policije

V nedeljo 15. junija je bilo v Koprivni plenum, nakar je ta izvolil naslednji prvo zasedanje okrožnega plenuma novo izvoljenih delegatov SIAU iz Kopriva in Bujščine.

Tov. Beltram je najprej poročal o položaju delovnih množic po prvi svetovni vojni, nakar je prešel na položaj v Svobodnem tržaškem ozemlju in izjavil med drugim:

"Niti imperializma so razpredene povsod in segajo tudi na področje Svobodnega tržaškega ozemlja. Še več, svobodno tržaško ozemlje je posledica imperialističnih spletk. Pritisk dolarja in cilji, ki jih zasleduje imperialistična politika v ostalih sosednih deželah, se čuti tudi na tržaškem ozemlju. Lahko rečemo, da je veliko sorodnih akcij, ki označujejo isti vzor in kažejo iste cilje.

Zadnje čase smo pričr, da se dogajajo v Trstu stvari, kakršne se lahko dogajajo samo v deželi fašističnega zločanca in vatikanskega varovanca Franca. Naj omenim samo nekatere primere. Gonja s fojbami je umazana igra Zavezniške vojaške uprave na ljubo tržaške reakcije. S tem hočejo doseči določene namene. Reakcionarni tisk odkrito zagovarja fašistične zločince. Protifašisti našega okrožja ne morejo ostati pasivni ob takšnem zasramovanju onih, ki so dali vse za osvoboditev izpod jarma fašizma in ki jih sedaj preganjajo fašistična sodišča. Tudi mi moramo dvigniti svoj glas in jasno povedati, da se fašisti zaman trudijo, da bi s pomočjo Zavezniške vojaške uprave sedli zopet ljudstvu za vrat. Ljudstvo bo pomedlo z njimi prav tako sigurno kot bo kmalu končana žalostna doba Zavezniške vojaške uprae. Zavezniška vojaška uprava bo prišla v zgodovino kot pristranska, nedemokratična in imperialistična pustolovščina in se bodo bodoča pokolenja sramovala, ko bodo brala to črno stran tržaške zgodovine. Izginila bo tudi policija roparjev in z njo tatvine, ropi in umori na tržaških ulicah. Izginili bodo slavospevi fašizmu in njegovim zločincem. Odločno zahtevamo, da naj se bnove vse sodne razprave, ki so jih izvedla sodišča pod Zavezniško vojaško upravo, in izrečejo obsodbe ljudska sodišča."

Sledile so volitve delegatov v okrož-

Pozdravljam Ljudsko republiko Slovenijo in jeno vodstvo, pozdravljam našega dragega maršala Tita.

Vsi ostali rojaki, ki so še ostali v tujini, si želijo nazaj domov in preko nas pozdravljajo domovino.

Po osvoboditvi smo takoj začutili, da imamo zopet domovino, ki bo tudi za nas imela kruha. Prišli smo, da pomagamo pri izgradnji naše države, da sez vsemi močmi vključimo v delo obnove. Naj živi naša ljubljena domovina, nova FLRJ!

Naj živi njen veliki vodja maršal Tito!"

Množica na peronu je ves čas navdušeno pozdravljala kanadske rojake in jim vzklikala.

Kot zadnji jih je pozdravil delegat ministrstva za delo LRS, nato pa jim je zbrana mladina na peronu zapela v pozdrav "Bratje le k soncu" in "Hej, tovariši".

ni plenum, nakar je ta izvolil naslednji okrožni izvršni odbor SIAU za Istro: predsednik Ferluga Emil, trgovec; tajnika Julij Beltram in Buič Janko; izmed ostalih članov pa so 4 Slovenci, 3 Hrvati in 5 Italijanov. Nato so bile sprejete naslednje programske točke:

Gospodarska neodvisnost Svobodnega tržaškega ozemlja; demokratizacija uprave in odprava raznih nepotrebnih upravnih organov, ki obremenjujejo javni proračun; enakopravnost vseh narodnosti in proporcionalna udeležba v oblastvenih organih; razširitev agrarne reforme na vse ozemlje Svobodnega tržaškega ozemlja; proporcionalna udeležba v začasni vladi in skupščini; revizija obsodb fašističnih zločincev na področju cone A, ki bo sestavni del Svobodnega tržaškega ozemlja; razpust dosejanje civilne policije in ustanovitev nove policije iz poštenih ljudi.

Ob zaključku zasedanja okrožnega plenuma je bila sprejeta naslednja resolucija:

"Okrožni plenum delegatov SIAU za Istro ugotavlja, da je prebivalstvo našega okrožja, ki se je nesebično in vztrajno borilo za svobodo, v dveh letih in pol pod vojaško upravo JA krepko utrdilo zavest, da ljudska oblast popolnoma ustreza težnjam vsakega poštenega delovnega in demokratičnega človeka. Zato je naše ljudstvo trdno odločeno nadaljevati borbo za uveljavljenje načel ljudske oblasti tudi po priključitvi k Svobodnemu tržaškemu ozemlju. Vztrajalo bo na tem, da mora vse prebivalstvo Svobodnega tržaškega ozemlja uživati one demokratične pravice, ki mu jih je odkrivala v coni A Zavezniška vojaška uprava JA v coni B v celoti uresničila: agrarna reforma, demokratičnost oblasti, neoviran razvoj ljudske prosvete, ljudska sodišča itd.

Okrožni plenum SIAU za Istro prosi izvršni odbor, naj bi v našem imenu na pristojnih mestih protestiral proti neverjetni sramoti, da danes v Trstu nekaznovano in nesramno blatijo od vsega sveta priznana čast partizanskega gibanja in sramote svetel spomin naših junaških borcev, ki so žrtvovali svoja življenja za svobodo, mir in bratstvo."

Primorske Vesti

Cez tritisoč ljudi je je delalo na Lijaku pri Gorici

Očiščenega je bilo 10.562 kvadratnih metrov grmovja, izkopali in zložili so 1720 kvadratnih metrov ruše

Menda še nikoli ni videlo prebivalstvo Ajševice in Šempasa toliko ljudstva, da bi šlo s takšnim veseljem na delo, kakor se je to zgodilo neko nedeljo. I. Ajdovščine in soednjih vasi, iz mesta Gorice in njene okolice, s kamioni in kolesi so prišli prostovoljci, možje in fantje, žene in dekleta, da pomagajo mladincem delovne brigade "Šibelja Rudolfa - Stjenka" pri osuševanju hudournika Lijaka. Na delo so prihajali z okrašenimi vozovi, z godbami in zastavami. Na obrazih se je bralo navdušenje in veselje. Prije bralo mladinskih brigad so delovne goste pristrčno pozdravljali. V tem toplem in tovariškem vzdušju se je množica zbrala pred tribuno, kjer je postavljeni slavolok klical: Dobrodošli!

Ob 7. uri je tov. Mirko Cetinar, komandant glavnega štaba sekcije za regulacijo pozdravil zbrano množico in se zahvalil za polnoštevilen odziv. Sledil mu je tajnik OF za Goriško tov. Albin Dujc, ki je v kratkem, a jedrnatem govoru poudaril važnost regulacije za domače prebivalstvo kakor tudi za državo. Dejal je, da bo Goriška z regulacijo Lijaka pridobila 900 ha plodne zemlje, kar bo dvignilo gošpodarsko moč. V nadaljnjem govoru se je dotaknil bodočih načrtov ter dostavil: "Čeravno nam svetovna reakcija v vsem nasprotuje, si bomo zgradili novo Gorico." S francosko črto so hoteli odtrgati slovenska Brda od ostalega zaledja in s tem zadati težak udarec našemu gospodarstvu. Toda prevarali so se! Postavili si bomo most čez Sočo in zgradili predor skozi Sabotin. Ljudstvo je besede zaslužnega borca za svobodo večkrat preniknilo z burnim odobravanjem. Vzklinalo je OF in petletnemu načrtu, h kateremu prištevamo dela na šempaskem polju.

Cez dobre pol ure so stopili v akcijo brigadirji, ki so razdelili vzdolž 3 km dolge proge vso zbrano množico, namenjeno s krampi in lopatami na delo. Čez 3000 ljudi je zamahnilo in se sklonilo nad lopate, da v tovariškem tekmovanju izvojuje prehodno zastavico. Po dobri uri se je oglasil zvočnik ter pohvalil skupino iz Bukovice, ki je v kratkem času očistila 150 kvadratnih metrov zemljišča. Po petih urah dela so strokovnjaki ugotovili naslednje rezultate: Očiščenega je bilo 10.562 m² grmovja vzdolž struge, izkopali in zložili so 1720 m² ruše, izruvanih je bilo nad 1800 večjih korenin grmičevja, znešenega iz struge in zloženega je bilo 129 kubičnih metrov kamenja. Privat raktorska postaja USTROJ iz Ajdovščine je preorala 1080 m² zemlje. Delavci Rizzattove žage pa so v tem času izgotovili barako, ki bo služila delovni brigadi.

Izkazalo se je, da je skupina prostovoljcev iz Solkana, ki je opravljala najtežja dela, dala najboljše rezultate. Toda tudi ostale delovne skupine kakor Bukovica - Volčjadraga, Miren, Ozeljan, Kamnje, Potoče in delavci Rizzattove žage so dali zelo povoljne uspehe. Po končanem delu je množica zbrala med seboj še 7000 lir za

prve potrebe regulacije.

Uspehi bi bili še boljši, če bi bila organizacija dela brezhibna. Saj ni nič čudnega, če so se opazile gotove pomanjkljivosti, katere bodo drugič, ob sličnih prilikah, same od sebe odpadle.

V popoldanskih urah se je vršila v Ajševici velika kulturna zabava. Tam so se znašli prostovoljci dela v tovariškem in razigranem krogu. Tako se je končal prvi množični delovni dan goriškega ljudstva.

DVELETNA UPRAVA Z.V.U.

Tednik "Mestnega odbora SIAU-a" objavlja članek pod naslovom "Naredimo račune", v katerem razpravlja o dveletni upravi Zavezniške vojaške uprave. Vprašuje se, kdo bo plačal milijarde lir, ki so si jih prisvojili z goljufijo razni funkcionarji. List navaja, da je mnogo gradbenih tvrdk na robu propada zaradi škandala, ki je bil odkrit pri Zavezniškem uradu za javna dela, in da grozi nevarnost, da bodo tisoče delavcev vrgli na cesto. Mnogo hiš, ki so bile porušene zaradi bombardiranja, čeka na obnovo. Nujno je zagotoviti brezdomcem stanovanja. V dveh letih Zavezniške uprave v Trstu je bilo nešteto goljufij. Brezvestni poedinici so potrošili več milijard lir ter si nakopili ogromna bogastva, dočim je moralo ljudstvo iz dneva v dan zmerom bolj stiskati svoj pas.

NOVA FAŠISTIČNA IZZIVANJA

V noči na nedeljo 3. avgusta je skupina kakšnih 40 fašistov, med katerimi so bili po večini razni fašistični begunci iz Istre, odšla v starejši del mesta, kjer stanujejo pretežno delavci in razni mali obrtniki. Oboroženi fašisti so imeli poleg samokresov tudi železne bokserje. V ulici Donota so napadli skupino mladih delavcev, ki so uživali na pločniku po težkem delu sveži zrak. Delavci so izizvajajoče fašiste pregnali. Na begu so fašisti sprožili več strelcev in ranili mladega kolarja Nella Furlana, ki je šel slučajno mimo. Policija se je pojavila na kraju napada pol ure po tem, ko ni bilo fašistov nikjer več.

POŽIVITEV LESNEGA INDUSTRIJSKEGA GOSPODARSTVA

Snežniški, trnovski in idrijski gozdovi, ki so bili svoj čas predmet eksploatacije italijanskih kapitalistov, so prešli skupno z lesno industrijskimi obrati Slovenskega Primorja pod upravo notranjsko-goriškega gozdnega gospodarstva, ki ima več gozdnih uprav in 14 industrijskih podjetij, v katerih izdelujejo stavbinski les za obnovo, pohištvo, furnir, zaboje, embalaže in druge lesne izdelke. Lesni obrati kažejo v prvi polovici letošnjega leta zadovoljive rezultate, tako da je bil skupni planski načrt navedenega gozdnega gospodarstva v prvem letošnjem polletju prekoračen za 17%. Lepe rezultate izpričuje tudi nedavno obnovljena lesna tovarna v Plavžah pri Sv. Luciji. Mladinske delovne brigade idrijskega okraja bodo zgradile še 6 km gozdne ceste, da bo mogoče izkoriščati les tudi v globokih gozdnih predelih.

STAVKA OBČINSKIH IN DRUGIH JAVNIH NAMEŠČENCEV

Po protidemokratskem ukrepu Zavezniške vojaške uprave v Trstu, ki je proglašila stavko pokrajinskih, občinskih in drugih javnih nameščencev za ilegalno, so se zbrali občinski nameščenci in delavci v občinski dvorani, da bi prejeli od svojih sindikalnih predstavnikov točnejša pojasnila. K podpredsedniku Občinskega sveta dr. Palutanu so poslali svoje zastopstvo, ker je proglašil preko radia stavko za ilegalno. Ko se je dr. Palutan pojavil v dvorani, so ga sprejeli delavci z žvižganjem in psovki. Ker

oni mogel dr. Palutan dati zadovoljivih pojasnil, so ga delavci in nameščenci izžvižgali iz dvorane. Šele na predlog predsednika Mestnega odbora Enotnih sindikatov so stavkujoči sklenili, da se vrnejo na delo. V primeru, če bi ne bila pogajanja v osmih dneh uspešna, bo Osrednji odbor za sindikalni sporazum proglašil splošno stavko vseh delavcev v Trstu kot znak protesta proti zakonu Zavezniške vojaške uprave, ki prepoveduje občinskim nameščencem stavkovno pravico.

ZVIŠANE POŠTNE IN BRZOJAVNE TARIFE

Direkcija pošte, telefona in telegrafa v Trstu objavlja, da je Zavezniška vojaška uprava dovolila zvišanje poštinih in telegrafskih tarif za cono A in za promet z Italijo. Hkrati je odobrila ZVU zvišanje železniških tarif. Za osebni promet v I. razredu je predviden 40% povežek, za II in III razred pa 37,5% povežek, za blagovni promet pa glede na vrsto blaga 9 do 54,5 % povežek.

TEŽKA NESREČA V KOBIDLJU PRI STANJELU

V tržaško bolnico so pripeljali težko ranjenega 11-letnega Jejiča Radota iz Kobdila 39, čigar stanje je zelo resno, 12-letnega Alda Živca in 9-letnega Jožeta Furlana, oba lažje ranjena. Na polju v bližini Kobdila so našli bombo, s katero so se pričeli igrati. Eksplozirala jim je tako rekoč v rokah.

SIAU SPREJEMA SODELOVANJE

V uvodniku "Primorskega dnevnika" z dne 3. avgusta pojasnjuje tov. Branko Babič današnje stališče SIAU (Slovenske italijanske antifašistične zveze) v vprašanju nje-nega sodelovanja v upravnih organih Zavezniške vojaške uprave. V smislu ugotovitev B. Babiča je privedel razvoj političnega položaja SIAU pred nove naloge, ki terjajo, da pristopi SIAU k konkretnemu sodelovanju v upravnih organih, vzpostavljenih po Zavezniški vojaški upravi. Bistvo prejšnjega odklonilnega stališča glede na odlok št. 77. s katerim je Anglo-ameriška vojna uprava odvzela organom ljudske oblasti zakonodajno in izvršno pomoč, je pomenilo obrambo največje pridobitve narodno osvobodilne borbe, to je ljudske oblasti. Sodelovanje v organih ZVU bi tedaj dejansko pomenilo slabljenje borbe za priključitev k Jugoslaviji. To stališče je mnogo pripomoglo k temu, da ni bila teritorialna rešitev Julijske krajine in Trsta še krivičnejša in da se ni pretvoril Statut Tržaškega ozemlja v navadno kolonialno področje tujih imperalističnih sil. V novih razmerah pa se hoče Slovansko italijanska antifašistična unija boriti za izboljšanje ekonomskih pogojev življenja najširših ljudskih množic in sprejema iz tega vidika načelno sodelovanje v vseh upravnih organih ZVU. V zvezi s tem so bili pri ZVU storjeni formalni koraki, četudi je še samo vprašanje časa, kdaj bo ZVU prepusila svoje oblasti Guvernerju in Začasnemu vladnemu svetu. Če Slovansko italijanska antifašistična unija sprejema sodelovanje v upravnih organih ZVU še ne pomeni, da ej s tem sočasno rešeno tudi njeno stališče do Guvernerja in do Začasnega vladnega sveta na Samostojnem tržaškem ozemlju. To stališče SIAU je logičen rezultat doslednosti borbe za demokratizacijo vsega javnega življenja na osnovi tiste politične linije, ki nam jo narekuje nova situacija po mirovni konferenci v službi miru ter interesov naših ljudskih množic.

PREGANJANJE ANTIFAŠISTOV

Preganjanje antifašističnega tržaškega prebivalstva, ki se je pričelo z aretacijami antifašističnih voditeljev, med njimi urednika slavnega "Parthizanskega dnevnika" dr. Danila Miliča, bivšega urednika "Primorskega dnevnika" Staneta Staniča in Lada Poharja, je vzbudilo val ogorčenja med tržaškimi demokratičnimi množicami, ki izražajo v številnih protestnih resolucijah na ZVU svojo zahtevo, da se preneha z metodo

zapiranja tržaških antifašističnih borcev. Ljudstvo ne more razumeti, da plačujejo danes zavezniški protifašistične borbe po tolikih žrtvah v skupni borbi za svobodo s preganjanjem in aretacijami.

NAPAD NA PROSTORE KP ITALIJE V KRMINU

Trst, 10. jun. — Fašistični elementi so v Krminu napadli prostore Italijanske komunistične partije. Pod vhodna vrata so položili večjo količino streliva, ob čigar eksploziji je bila demolirana centralna dvorana in poškodovane vse premičnine v njej. Popokale so tudi šipe na plosopju in okoliških hišah. Kakor po navadi policija tudi tokrat še ni ničesar izsledila.

TATOVU UNRINEGA SLADKORJA PRED SODIŠČEM

Trst, 10. jun. — V Trstu se je pričela 9. jun. sodna razprava proti skupini civilnih policistov in italijanskih železničarjev, ki so lani avgusta na železniški postaji v Nabrežini odklopili železniški vagon z Unrinim sladkorjem za Jugoslavijo in si prisvojili 160 vreč sladkorja.

Kot prva obremenilna priča je nastopil bivši civilni policist Senica, ki je potrdil svoje prve izjave, da so si obtoženci res prisvojili Unrin sladkor. Takoj ko je Senica to prijavil višjim organom policije, je bil premeščen v Trst, odtod na Opčine, kjer so ga po nekaj mesecih odpustili iz službe. S tem so se hoteli znebiti nevarne priče.

Razprava je bila po pričanju Senice odložena za nedoločen čas.

RAZNE NOVICE

—Neizsledeni zlikovci so s ponarejenimi ključi vdrli v amnufakturno trgovino Gaetana Spangerja in odnesli veliko množino moškega in ženskega perila, vrednega nad 1 milijon lir. Policijska poizvedovanja se ostala brezuspešna.

—Iz Jelenčje jame pri Stanjelu so začeli izkopavati številna trupla nemških in fašističnih vojakov, ki so ostali tam iz vojnega časa. Delo vodita policija iz Trsta in Gorice s pomočjo gasilcev in jamarjev.

—Pri razkladanju bombaža s švedskega parnika "Ferneo" v tržaškem prisatnišču se je sesula skladovalnica bal na 45-letnega delavca Franca Črnigoja, ki je po prevozu v tržaško bolnišnico podlegel za poškodbami.

—V kopske zapore so pripeljali Bruna Medico iz Srnina, pri katerem so našli polno skritega blaga. "Kamarad" fašističnih časov se bo moral zagovarjati pred ljudskim sodiščem.

SMRTNA KOSA

Umrli so v Trstu: 45-letni Franc Črnigoj, 85-letna Ana Pavličević, 53-letna Marija Lampe, 71letna Pavla Rust, 44-letni Karel Rustija, 83-letna Frančiška Maver, Antonija Rebula, 41-letni Marij Kolarič, 33-letni Silvo Ukmar, 53-letna Ida Vidali, 75letni Franc Štolfa Pokojnike bomo ohranili v trajnem, svetlem spominu.

POROKE

Te dni so se poročili v Trstu: šofer Albin Kobec in zasebnica Merina Šorli, uradnik Emil Riva in zasebnica Irida Bernadič, mornar Severin Partini in zasebnica Viktorija Kocjančič, risar Peter Borgolo in šivilja Silva Zago.

ZADRUŽNIŠTVO V SEŽANSKEM OKRAJU

Zadružno življenje v sežanskem okraju je v polnem razmahu, 6 Naproz odlično deluje. Te zadruge imajo 20 poslovalnic. Razen tega je v okraju 7 obnovitvenih zadrug, ki nadaljujejo z gradbenimi ter obnovitvenimi deli. V Vremeskem Britofu je bila nedavno ustanovljena čevljarska zadruga, v Herpeljah krojaška zadruga, v Divači in Rodiku delujeta z velikim uspehom 2 živinorejski zadruge.

DOMAČE VESTI

Slovinci se vračajo v domovino

Z ladjo "Vulcania" so se 4. avgusta zopet trije naši dobro poznani rojaki vrnili v staro domovino, z dobro voljo dati vse svoje moči pri obnovi naše porušene domovine. To so: Ludvik Furlan, Ladko Lojk in Leopold Ličen, poslednja sta šla v svojo rojstno vas Črniče. Ker so bili člani Ljudskega Odra jim je to društvo priredilo poslovilni večer, kjer se je zbrala lepa družba. Tov. Jekše predsednik in Josip Škodnik tajnik sta ob tej priliki spregovorila primerne besede v slovo, nakar so tudi odhajajoči spregovorili par besed v zahvalo.

Tov. Furlan je bil zelo aktiven v slovenski

koloniji in je bil svoj čas urednik "Pravice" in pri "Slovenskem Glasu" je tudi pridno delal pri upravi. Naš list bo to izgubo zelo občutil, posebno sedaj ko nam pomanjkuje požrtvovalnih delavcev. Ostala imata tudi mnogo zaslug za naselbino, posebno za "Ljudski Odr".

Tudi Črničkovci so jim priredili na Paternalu zabaven poslovilni večer, kjer se je pri večerji in kozarcu vina tudi marsikatero po domače zapelo.

Želimo jim obilo uspeha tam doma, kjer smo gotovi, da jih čaka velika naloga.

Ob priliki poslovilnega večera našemu podupravniku tov. Furlanu

POZDRAVE POŠILJAJO

Uredništvo Slovenskega Glasa je prejelo pismo s potovanja, od tovarišev Furlana, Lojka in Ličena. V pismu pozdravljajo potom našega lista vse znance in prijatelje ter se zahvaljujejo vsem onim, ki so prispeli v pristanišče na poslovitev.

V pismu naprošajo naj objavimo, da so jim nekateri izročili zavoje na parniku in te brez nobenega naslova, ki sedaj ne znajo komu bi jih izročili. Zavoji brez naslova vsebujejo: Prvi: 3 kg slakorja; drugi 1 kg slakorja in tretji dva para volnenih ženskih nogavic. Kdor je kaj poslal potom otv. Furlana in Muhe naj hitro piše domov in vse označi.

OBISK V DOMOVINO

V soboto, dne 17. avgusta je odpotovala v rojstni kraj naša rojakinja in zastopnica Slovenskega Glasa, Marija Klarič, soproga našega znanega industrijalca Rudolfa Klarič. Šla je samo na obisk v naše kraje, t. j. na Primorsko in se potem čez nekaj mesecev zopet vrne.

Tovarišici Mariji Klarič želimo srečno potovanje in pričakujemo njenih utisov iz naše domovine.

IŠČE SE

Rojaka Ivana Jakšič, ki je stanoval v ulici Disboa št. 395 v Berissu, išče hčerka Slavica Podgorski rojena Jakšič. Ako bi dotični čital te vrstice naj ji piše v Zagreb III, Rakovčeva 24

IŠČE SE

Rudolf Košak, sin Janeza in Marije Gorjanc iz Novega Mesta L. R. Slovenija. Zadnjikrat se je oglasil svojemu očetu leta 1938.

Kdor bi vedel kaj o njem naj javi hitro na Konzulat F. N. R. Jugoslavije v Rosariju.

NOV GROB.

V sredo, dne 13. avgusta je umrl naš znan rojak Ivan Rovtar, v starosti 48 let, doma iz Šempasa pri Gorici. Bolehal je že več časa na vranici in imel je pritisk krvi.

Zadnje leto ga je pa bolezen tako mučila, da ni mogel več odpravljati najmanjšega dela.

Pogreb se je vršil naslednji dan na pokopališče v Tigre, kjer ga je spremljalo na njegovi zadnji poti veliko število naših rojakov in prijateljev tujcev.

Zapušča soprogo Pepco roj. Oberdank, sina Alfreda, hčerko Silvijo, brata Silvestra in sestro Frančiško, svaka Ivana Oberdank in svakinjo Ivanko por. Rovtar.

Pokojni Rovtar je bil zelo znan v naši naselbini. Dospel je v Argentino pred 25 leti in imel jetakoj eno prvih naših restavracij na Paternalu. Preselili se je pred 15 leti v Tigre, kjer je v družbi svojega brata otvoril znani "Recreo Europa". Bilo je tam zbirališče naših rojakov, kateri so se vedno ob prostem času zatekali v prosto naravo.

Omeniti moramo tudi, da je bil pokojni Ivan Rovtar, zaveden rojak, ki je vsakega z oglašanjem podpiral naš tisk in vedno

Na znanje naročnikom in čitateljem "Slovenskega Glasa"!

Pri našem Trgovskem Združenju so se pre časom obvezali, da bodo pomagali našemu tisku, t. j. "Slovenskemu Glasu". In naši trgovci tudi držijo svojo besedo, ker najeli so sobo v prostorih Ljudskega Odra, ki naj bi služila le za uredništvo in upravo "Slovenskega Glasa".

Sporočamo torej vsem našim naročnikom, čitateljem in prijateljem, da se uredništvo in uprava že nahaja v ulici Coronel Rmón Lista 5158. Telef. številka: 50 (Devoto) 5501.

Kdor bi rabil kateresbodi informacije se lahko obrne osebno ali telefonično na naše uredništvo vsak večer od 8 do 10 ure in ob nedeljah v popoldanskih urah.

Obenem izrekamo našo zahvalo Trgovskemu Združenju, ker so nam na ta način mnogo pomagali za napredek našega lista.

TISKOVNI ODBOR
"SLOVENSKEGA GLASA"

SLOVENSKI SVET

VABI

— NA SKUPNO —

PRIREDITEV SLOVENSKEGA DRUŠTEVA

katera se vrši v NEDELJO 31. AVGUSTA v dvorani "Centro Armenio", ulica Acevedo 1353 (v višini Córdoba 4800).

Začetek ob 4 uri in pol popoldne.

S P O R E D :

- 1) Deklamacija (Učiteljica Vida Gomišček).
- 2) Petje (Skupni mešan zbor pod vodstvom pevovodje Cirila Jekše).
- 3) Vijolinski duet (Izvajata Elda Neu in Néstor Škof).
- 4) Solospev.
- 5) Klišični plesi.
- 6) Veseloigra v dveh dejanjih:

"Gospa Kordula"

O S E B E :

Gospa Kórdula	Adrijana Baretto
" Sladkulja	Herminia Bevčič
" Marjana Jezičkova	Ida Pečenko
" Bezgavčeva	Irena Vidmar
" Kljunova	Mercedes Štoka
Dekla Urška	Helena Mihelj
Gašpar	Zorko Baučar
Duh	Boris Zlobec

Režija: MIRO MERKUŽA

Po sporedu PLES do 11 ure. — Igra SAMČEV ORKESTER.

Vse članstvo in prijatelje naših društev, da se polnoštevilno udeležijo prav vljudno vabi

SLOVENSKI SVET.

VSTOPNINA: Moški \$ 2.—, Ženske \$ 1.—.

priskočil na pomoč pri akcijah.

Naj mu bo lahka argentinska zemlja in ostalim naše sožalje!

IZ LOMA NEGRA

Žalostna vest.

Dne 8. avgusta je umrla naša preljubljena rojakinja Angela R. Zlemberger, stara 60 let, doma iz Gornje vasi pri Novem mestu Dospela je v Argentino leta 1929. in ves čas svojega bivanja je preživela v Lomi Negri. Pogreb se je vršil dne 9. avgusta, katerega se je udeležilo veliko število naših rojakov in prijateljev.

Pokojnim zapušča 2 sina in 7 hčer, vnuke in več sorodnikov.

Bila je tudi vedno zvesta naročnica Slovenskega Glasa.

Vsim ostalim naše sožalje.

SLOVO

Zapustili so Argentino in šli v domovino iz Lome Negre Josip Golobič in Josip Zlogar. To sta prva tovariša, ki sta od tu odšla v Jugoslavijo.

Udruženje Svobodna Jugoslavija je pripravila tovarišem lep poslovilni večer in v gostilni tov. A. Adamačica se je zbralo res

veliko število rojakov. Naše tovarišice so pripravile okusen prigrizek in čaj. Poslovilni govor je imel naš blagajnik tov. Anton Štular in tajnik J. Vukšini. Med raznimi drugimi sta tudi tovariša Golobič in Zlogar spregovorila par besed in se vsem zahvalila za lep poslovilni večer. Bila je že poznura ko smo si stisnili roke v pozdrav in se razšli.

Ob prihodu v Buenos Aires nas je pričakoval naš rojak Franc Uršič, ki nas je peljal na svoj dom in nas prav dobro postregel. Tudi tu se nas je zbralo mnogo rojakov in smo v pravem veselju prebil skupno še zadnji dan v Buenos Airesu.

Tovariša, ki odhajata sta bila vedno zvesta v naših organizacijah in mnogo pripomogla pri vsakih akcijah. Ob slovesu jim želimo srečno pot in boljše življenje v naši svobodni domovini.

Marko Golobič

ZAHVALA

Ob priliki smrti naše matere, sestre ter svakinje,

VICENCE JOŽEFE FURLANI
por. GREGORIČ,

umrle po dolgotrajni in mučni bolezni v Buenos Airesu, dne 2. avgusta t. l., se toplo zahvalujemo vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti.

Posebno se zahvalujemo a krasne vence "Svobodni Jugoslaviji" Slovenski Odbor tovarišem od P. C., transporte Estación Gaona; Serafinu, Antonu in Gizeli Gregorič kakor tudi vsem ostalim sorodnikom.

Iskrena hvala vsem!

Agata, hči: Fani, setra in svaka Andreja Córdoba, 10. avgusta 1947.

TRGOVINA JESTVIN

Srečko Turel

TRELLES 1402 U. T. 59-4104

INDUSTRIJA PAPIRJA

WIDER

Andrés Fereyra 3965 U. T. 61-2260
Buenos Aires

SLOVENSKI GLAS

Propietario: CONSEJO ESLOVENO

Director: LADISLAV SKOF — Administrador: METOD KRALI

PODUPRAVE SLOVENSKEGA GLASA

Gospodarsko Podporno Društvo Slovencev v V. Devoto: Simbrón 5148. U. T. 64-1509.
 "Ivan Cankar": Ramallo 4962 — Saavedra.
 Ljudski Oder: Coronel Ramón Lista 5158. U. T. 50-5502.
 Jugoslovansko Društvo Samopomoc Slovencev: Centenera 2249. U. T. 61-1701.
 Slovenski Dom: San Blas 1951. U. T. 59-3667.
 Udruženje Svob. Jugoslavija, Slovenski odsek: Av. Fr. Beiró 4916, T. A. 50 - 5591

ZASTOPNIKI:

Za Córdoba in okolico: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.
 Za Rosario in okolico: Štefan Žigon — Avenida Lagos y Horqueta.
 Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.
 Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.
 Za Caballito: Marija Klarič — José Bonifacio 663, Buenos Aires.
 Za Caseros in Tropezón: Iván Hrovat — Lisandro Medina 1386.
 Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larañaga 2235.
 Na Paternalu: Matevž Simičič — Warnes 2101, Buenos Aires.

Buenos Aires, 21 de Agosto de 1947

No. 23

Naše delo - jamstvo za naš Slov. Ljudski Dom!

Zastoj ni bilo naše pisanje, ker naša beseda dobila je odmev v združitvi. Dali smo si besedo in podpisali skupnost in danes lahko že potrdimo, da združitev ni ostala le na papirju, temveč je dejstvo. Nič zato, da se je izgubilo nešteto večerov radi malenkostnih nesporazumov, samo da smo dospeli do pravega zaključka. Mogoče za naglim in nepremišljenim delom, bi v bodoče nčleteli na kakšne težkoče.

Na Konvenciji izvoljena komisija za materjalno združitve naših društev, je skoraj tri mesece iskala pot, da dospo do pravega cilja in danes lahko uradno potrdimo, da je beseda dana na Konvenciji tudi izvršena. Vsa zasluga za to gre zavednim voditeljem in zastopnikom naših društev, ki so žrtvovali ure spanja in počitka in iskali poti za čimboljši izid glede združitve, da bi s to zadovoljili članstvo naših društev. Gre pa zasluga tudi vsemu zavednemu članstvu, ki so združitve podpirali in jo zahtevali.

Moramo torej požrtvovalno in resno na delo, da povzdignemo naš Slovenski Ljudski Dom. Vsak zaveden Slovenec - Jugoslovan mora postati član nove skupne organizacije. Danes ni več izgovora, da bi ne postali člani S. Ljudskega Doma. Komisija je danes na delu za pripraviti načrte za vpostavitve našega skupnega doma in mi bomo ta načrt podprli, da pristopimo kot člani ter da pridno in vestno delujemo na polju skupnosti. Postavili bomo naš dom, ki nam bo v ponos v izseljeništvu, v katerem bomo gojili našo kulturo, umetnost, zavest in ljubezen do naše nove domovine. Vzgojali bomo v pravem narednem duhu našo mladino od katere je bodočnost odvisna in si s tem zagotovili naš obstoj. Pozabiti moramo na nesmiselne nesporazume preteklosti in naš cilj mora biti: podpirati in delati na polju skupnosti.

Videli smo zadnje čase, kako so naši pevci enoglasno zahtevali en sam skupni pevski zbor in to tudi dosegli. Imamo danes en sam pevski zbor, kateri nastopa pod imenom Slovenskega Sveta. Videli bomo v bodoče na odru naš igre, ki bo podal dramatični odsek v katerem bodo nastopali diletanti vseh naših društev. Kdor sledi v zadnjem času našemu delovanju lahko razvidi, da imena posameznih društev čim manj uporabljamo in upamo, da kmalu ostanejo ta le v zgodovini. Pričakujemo in prepričani smo tudi, da tovariši iz vseh naših društev širom Argentine pristopijo v naše vrste, da gremo skupno združeni po eni sami poti. Danes so le opazovalci našega gibanja, a jutri bodo podprli naše delo s tem, da tudi vse ostale organizacije pristopijo v Slovenski Ljudski Dom in postanejo samostojne podružnice, kar pomeni enakovreden član naše skupne slovenske organizirane družine v Argentini. Na ta način bodo razoroženi vsi elementi, ki razdirajo našo skupnost in sabotirajo na vse mogoče načine naš tisk.

Slovenski Glas, edino naše glasilo v Južni Aberiki je bil in bo kažipot v našem izseljeništvu. V naših stolpcih bomo podpirali vse ono, kar je koristno naši skupnosti, a bomo tudi obsojali kar je škodljivega. Slovenski Glas mora postati prava tribuna članov Slov. Lj. Doma in vseh zavednih rojakov cele Južne Amerike.

Prepričani smo, da Slovenski Ljudski Dom bodo pozdravili vsi naši zavedni Slovenci širom našega kontinenta in v domovini, pozdravili pa ga bodo tudi ostali Jugoslovani, ki so z nami v tesnem sodelovanju.

Ko so naši zavedni društveniki pred letom ustanovili Slovenski Svet so v članku v katerem so se predstavili naši javnosti jasno pokazali kaj želijo in kake cilje zasledujejo. Zato ne bomo tukaj ponavljali kar smo že telkom enega leta pisali, smatramo pa, da je potrebno da ponovno podčrtamo važnost, ki ga ima za skupnost sporazumno in bratsko sodelovanje vseh naših zavednih izseljencev v notni organizaciji, ki bo zajela njihovo delovanje na vseh poljih in širom cele gostoljubne Republike Argentine.

Zato pa vsi na delo za enotno, veliko in močno organizacijo slovenskih izseljencev SLOVENSKI LJUDSKI DOM in za naše glasilo SLOVENSKI GLAS!

Vesti iz Organizacij

Slovenski Svet

Slovenski Svet je prejel od U.S.J. Slovenski odbor svoto \$ 8.000.—, kateri denar so zbrali od razprodaje bonov, za zdravila, ti-telno za obnovo Jugoslavije in razni dobički i prigeditev. Slovenski Svet je izročil denar Koofdinacijskemu odboru za Pomoč Jugoslaviji.

Na prireditvi Slovenskega Sveta, dne 3. avgusta je bilo dohodkov \$ 813.— in stroškov \$ 524.15. Čistega dobička \$ 288.85. V. Batagelj, blagajnik.

IZ SAAVEDRE

Dne 27. julija se je vrnil v prostorih Društva Ivana Cankarja "asado", katerega so organizirali U. S. J. Slovenski pododbor in Ivan Cankar Čisti dobiček je bil za kampanjo obnove Jugoslavije.

Bilanca:

Dohodki:	
Razprodaja vstopnic	503.50
Dražba ene "torte"	231.50
Od razprodaje pijače	215.50
	Skupaj \$ 950.50
Stroški:	
Meso, drva in razno	309.60
Pijača za buffet	163.35
Razni stroški	17.50
	Skupaj \$ 950.50
Čisti dobiček	\$ 460.45

IZ UDRUŽENIA SVOB. JUGOSLAVIJA — SLOVENSKI ODBOR —

V zadnji številki "Slovenskega Glasa" smo pričeli objavljati prispevke in imena darovalcev, kar bomo nadaljevali dokler se ne zaključi zbirka za rekonstrukcijo F. L. R. Jugoslavije.

Slov. odbor, Av. Fr. Beiró 4916.

Potom tov. Antona Udovič so prispevali sledeči tovariši:

Po \$ 50.—: Ivančič Franc, Jurisinovič Anton, Maganja Franc, Straner Josip.
 Po \$ 50.—: Svavel Bernard.
 Po \$ 30.—: Udovič Anton, Maganja Antonija, Bizaj Peter, Turkovič Maks.
 Po \$ 25.—: Skrtić Jurij, Komel Leopold, Bon Josip.

Po \$ 20.—: Truden Jakob, Božeglav Jožefa, Babuder Rudolf, Grzetič Anton, Simičič Josip, Vičič Josip, Plesničar Albin, Podgornik Franc, Babuder Josip, Surina Franc, Mahne Vida, Tomšič Franc, Šantelj Anton.
 Skupaj \$ 695.—

Potom tov. Franca Mohorčič so prispevali sledeči tovariši:

Po \$ 50.—: Lisjak Rihard.
 Po \$ 40.—: Rojc Lovrenc.
 Po \$ 30.—: Šuligoj Štefan, Mankoč Anton, Rotar Anton, Gabrovec Marij, Benčič Peter, Česnik Ivan, Srebrnič Peter.
 Po \$ 25.—: Lah Edvard.

Po \$ 20.—: Česnik Pavel, Ivančič Marij, Škodnik Friderik, Bizalj Ludovik, Drašček Ivan, Poličnik Franc, Jazbec Mirko, Mozetič Anton, Francetič Anton, Celedin Anton, Rožanc Franc, Mahnič Franc, Kočevar Franc, Gregorič Serafin, Slavec Franc.
 Skupaj \$ 625.—

Potom tov. Ignacija Zadelj so prispevali sledeči tovariši:

Po \$ 30.—: Kalister Josip, Cocič Alojz, Tretjak Dominik, Zadelj Ignac.
 Po \$ 25.—: Valenčič Matija, Tomazin Anton, Nuncijs Peter, Simičič Josip, Rolic Franc, Svetina Anton.
 Po \$ 20.—: Kek Josip, Jurica Alojzij, Novak Alojzij, Kotnik Franc, Simičič Anton,

Povh Anton, Legiša Emanuel, Česnik Ivan, Dolinar Anton, Smrdel Franc, Milharčič Franc, Jazbec Fortunat, Tomšič Josip, Basa Ivan, Dvorzak Mirko.
 Skupaj \$ 570.—

V pisarni glavnega odbora je prispeval tov. Pavšič Josip \$ 30.—

Slov. pododbor iz San Martina.

Potom tovarišev Krusiča in Paglovca so prispevali sledeči tov.:

Po \$ 50.—: Krusič Josip, Družina Vidmar, Slejko Franc, Mlečnik Franc, Kovač Viktor, Črne Janez, Širok Štefanija.
 Po \$ 30.—: Paglavac Franc, Brajnik Alojz, Podgornik Mirko.

Po \$ 25.—: Sever Leopold, Birsca Franc, Filipčič Karel, Pisk Valentin, Uršič Anton, Persič Emil.

Po \$ 20.—: Pollak Janko, Vodopivec Leopold, Rojc Josip, Kerševan Ivan, Švara Alojz, Kovačič Josip, Bandelj Alojz, Maurič Mihael, Šuligoj Marij, Klun Antonija, Vatovac Lucijan, Uršič Karel, Kodrič Franc, Širok Ivan, Nuncijs Gaspar.

Skupaj \$ 890.—
 Potom tov. Brčko-Lukač, so prispevali sledeči tov.:

Po \$ 20.—: Počkaj Karel, Svetina Karel, Brčko Josip, Lukač Ivan.
 Skupaj \$ 80.—

Potom tov. Melink-Velušček so prispevali sledeči tov.:

Po \$ 40.—: Gržina Ivan, Velušček Romano.
 Po \$ 20.—: Tavčar Josip, Plesničar Ferdinand, Melink Leopold.
 Skupaj \$ 160.—

Potom tov. Lavrenčič so prispevali sledeči tov.:

Po \$ 30.—: Lisjak Viktor.
 Po \$ 25.—: Kolenc Franc.
 Po \$ 20.—: Novak Alojz, Rudež Viktor, Lozej Emil, Zobec Jože, Bernetič Teodor.
 Skupaj \$ 155.—

Potom tov. Mucič Karla so prispevali sledeči tov.:

Po \$ 20.—: Hrovat Vinko, Hrovat Franc, Simičič Franc, Sustarčič Josip, Straus Peter, Filipčič Franc, Sabeli Peter, Uršič Ivan.
 Po \$ 25.—: Mucič Karel.
 Skupaj \$ 185.—

OBISK

Rojak Anton Marušič iz Montevidea je dne 17. avgusta obiskal uredništvo Slovenskega Glasa. Med raznimi pogovori o aktivnosti Slovencev v Montevideu nam je tudi povedal, da se bo v kratkem ponovno ustanovilo društvo "Slovenski krožek", ki je prenehal z delovanjem, ko se je pridružil k jugoslovanskemu društvu "Bratstvo". Nadalje nam je obljubil, da bo skrbel, da se bo naša kampanja za nove naročnike "Slovenskega Glasa" razširila tudi med tamkaj bivajočimi Slovenci.

Slovenecem v Montevideu želimo mnogo uspeha pri organiziranju novega, oziroma pri delu za obnoviti ponovno dobro poznani "Slovenski krožek".

Corporación Médica "SUIPACHA"

ZDRAV. POMOČ ZA VSE BOLEZNI

Directores:

Dr. A. Izaguirre, Dr. H. J. Durán y Dr. L. V. De La Puente

Sprejem: pop. od 15 — 20.

Ob nedeljah-praznikih: od 9 — 12.

Govori se Slovenski

SUIPACHA 28

SMRT FAŠIZMU

Mladinski Glas

SVOBODA NARODOM

Bodoče delovanje slovenske mladine

Hočemo poročati o delu, katerega si je naša mladina začrtala in katerega hoče tudi izpolniti.

Kultura in umetništvo.

Ustanovil se je odbor za kulturo in umetnost med slovensko mladino, kateri obstoja iz dveh zastopnikov posameznih mladinskih odsekov. One osebe, kateri niso še imenovali svojih zastopnikov, naprošamo, da naj te imenujejo in pošljejo v najkrajšem času.

Ta odbor ima nalogo, da pripravi vse potrebno za razvoj dramatike, kulturnih predavanj, objav, itd. Za dramatični odsek sta odgovorna tovariša Ferruccio Baschi in Anton Znidetič; za kulturni odsek tov. Anton Pinter. Ta odsek bo vodil tudi mladinski pevski zbor slovenske mladine, kateri prične s svojim delovanjem že prihodnji mesec. V mladinskem zboru se lahko udeležuje mladina vseh naših društev in naprošamo vse tovariše in tovarišice, da se čimprej vpišejo v mladinski pevski zbor.

V zadevah glede glazbe je bil določen tov. Rikard Bevčič.

Tečaj za slovenščino.

Na sestanku, kateri se je vršil zadnje dni preteklega meseca, se je sklenilo reorganizirati tečaj slovenskega jezika. V ta namen je bil tudi izvoljen odbor, kateri sestoji iz zastopnikov posameznih odsekov. Tečaj se bo odžaval v prostorih GPDS, v Simbronu in društvu "Ivan Cankar" v Saavedri. Tečaj se bo odžal tudi za vse malčke, kateri živijo v bližini Slovenskega Doma v prostorih istega.

Tečaj bo razdeljen v dva oddelka: za

odrasle, t. j. nad 15 let ter za male otroke.

Prošnje za vpisovanje so na razpolago pri vseh odsekih posameznih društev. Vpisovanje se zaključi 15. septembra in atkrat se po številu določi tudi cena pristojbine, katera bo tako nizka, da jo bo lahko vsak zmoget in na ta način se omogoča da bo obiskovalo tečaje čimvečje število naše mladine.

SPORT

Na sporazum zastopnikov športa društva Ljudski Oder in G.P.D. Slovencev, se je določilo, da se vršijo dve tekmi za tenis in sicer za mladeniče in mladenke. Tekmovanje prične 20. septembra in 15. se že zaključi vpisovanje, kjer se bo tudi določilo način igranja.

Igralo se bo v prostorih Ljudskega Odra, na dan sobote od 17 do 20 ure. Igralo se bo za dosego večjega števila točk.

Vsak mladenič in mladenka, ki se udeleži tekmovanja se lahko vadi v omenjenih prostorih ob sobotah in nedeljah.

Pri vpisovanju je treba plačati \$ 1.—

Nagrade so sledeče: I. — Ena čaša;

II. — Ena medalja;

III. — Zastavica (banderin).

Vsa tekmovanja so pod pokroviteljstvom Osrednjega Mladinskega odseka in se vršijo v svrhu, da se doseže čimvečje zblizanje med našo mladino.

Prireditve.

Ob koncu tekočega leta mladina bo organizirala velik festival, kjer bodo sodelovali naši novoustanovljeni odseki. Pravčasno bomo o tem tudi poročali.

Osrednji Odbor Slovenske Mladine.

Temas de la Actualidad

A LA JUVENTUD

Hace un tiempo, tuvo lugar un hecho en el que la **Colectividad Eslovena** residente en la Argentina, puso de manifiesto cuán nobles son sus aspiraciones. Un hecho memorable digno de la aprobación de todos los eslovenos que anhelan el progreso de nuestra querida colectividad.

Este acontecimiento de tanta trascendencia fué LA CONVENCION, en la que todas las sociedades eslovenas se unieron para comenzar una nueva era de progreso en la cual la coordinación de los esfuerzos, hasta entonces individuales, diera como fruto un sinnúmero de beneficios que redundarían en favor de la propagación general de la cultura psíquico-física de la colectividad.

Se llenaba así también una de las grandes aspiraciones de la juventud...

Es que hacía tiempo que la sangre nueva de esa juventud clamaba insistentemente un campo de acción más amplio para poder desarrollar sus actividades. El caso era absolutamente lógico y de grandes proyecciones.

Mas, a medida que se trató de dar forma material a las aspiraciones anteriormente mencionadas, se presentaron como era lógico prever, diversas dificultades que amañaron en algo el entusiasmo reinante en aquel día memorable de la Convención. Y lo triste del caso, es que esas dificultades han desviado el verdadero anhelo de los que en esa convención dimos el primer paso hacia la unión material con la sincera creencia de que la unidad sería la forma más práctica e ideal de progresar.

Aquel día, al decidirnos por la unidad, desfilaron por nuestras mentes un sinnúmero de lusiones: ya veíamos, con la mirada de aquel que presiente el futuro, un local

único, amplio en el que toda la colectividad encontraría calor de hogar, algo así como un pedacito de la gran Yugoslavia traído a este pueblo... Y nosotros los jóvenes, nos sentimos convencidos de que en un futuro no muy lejano tendríamos un hermoso campo de deportes en donde poder adquirir un mayor desarrollo físico y por ende la salud, engendradora de júbilo que constituye el resplandor de la vida.

Es que ésta, que era en su verdadera magnitud la primordial finalidad de la **unidad**.

Mas como es lógico suponer, tantas aspiraciones no es posible llevarlas inmediatamente a la práctica.

Cabe ahora la interrogación: ¿Por qué entonces se quieren dar pasos apresurados, sin fundamentos y que llevan irremediabilmente al fracaso?

Si la aspiración era la de ampliar el campo de acción en donde poder desarrollar nuestras actividades, nuevamente nos preguntamos: ¿por qué tratar de reducirlo?

Si, **colectividad eslovena**, porque tomando como se quiere hacer la decisión por la cual la sede definitiva de la nueva sociedad se constituya en los locales que actualmente poseen las sociedades de Ljudski Oder y Gospodarsko Podporno Društvo Slovencev, es reducir aún más el lugar en que se puedan realizar actividades de cualquier índole.

Es que en realidad esto es reducir, ya que es obvio comprender que procediendo de ese modo de todos los actuales locales, que son varios y que según se deja entrever por nuestras aspiraciones son pequeños para poder realizar nuestros anhelos, quedarían todas las sociedades en dos locales, que no es justamente lo deseado y lo que se buscaba aquél memorable día de la **convención**.

Esta no es la solución apropiada ni la que sinceramente conviene como se puede comprender con facilidad en lo anteriormente estipulado.

Lo exacto e ideal es, ya que en la actualidad no se posee el suficiente peculio como para construir inmediatamente el local que todos deseamos, comenzar por la transformación de los nombres en uno, que de acuerdo a lo resuelto será en el futuro: **"SLOVENSKI LJUDSKI DOM"**.

Mas luego constituir una nueva comisión única que rija los destinos de ese **"SLOVENSKI LJUDSKI DOM"**.

Dejar todas las actuales sedes como filiales de ese gran Hogar Popular Esloveno.

Así, todos unidos, comenzar a idear metódicamente el lugar y modo de construcción del local que llene las aspiraciones de toda la colonia y poner en acción todas nuestras fuerzas en una gran campaña profunda para la financiación de la construcción de ese gran local único.

Unidos, labraremos nuestro futuro sin apresuramiento y lograremos cuanto nos proponemos con el apoyo total de aquellos que al ver que no se están defraudando sus anhelos comprenderán que la unidad así encaminada es un modo de progreso y no de retroceso.

La juventud no puede pensar de otro modo que el expresado. Se lo está imponiendo su propia juventud.

Toda otra expresión, no es el fiel reflejo de la juventud que hasta el presente adopta una posición que a nuestro modo de ver es errónea e irremediabilmente conservadora.

La juventud debe comprender que la solución que proponemos en los párrafos precedentes es la que llevará a la colectividad al progreso psíquico-físico que para ella con cariño todos anhelamos.

Ricardo E. Bevčič
por la Junta Juvenil de
"SLOVENSKI DOM"

JUGOSLOV. DRUŠTVO "SAMOPOMOČ SLOVENCEV"

- Mladinski Odsek -

VABI NA

Čajanko in Plesno zabavo

ki se vrši v NEDELJO, dne 24. AVGUSTA v društvenih prostorih ulica Centenera 2249.

Začetek ob 4 uri popoldne.

PO ČAJU PLES NA PLOŠČE.

Vljudno vabi

MLADINSKI ODSEK

La Juventud Eslovena

REUNIDA EN ASAMBLEA GENERAL EXTRAORDINARIA HA RESUELTO LO SIGUIENTE:

Nosotros, los jóvenes eslovenos, declaramos nuestro más sincero apoyo a la solución material, que sobre la unidad de las organizaciones eslovenas, ha propuesto la Comisión Técnica de Slovenski Svet.

En esta oportunidad manifestamos que dicha solución es la más aceptable por la posibilidad inmediata de unir materialmente a todos nuestros compatriotas de la Capital Federal y alrededores, y creemos que toda otra solución que pueda decidirse, deberá ser tomada por todos los eslovenos una vez asociados al futuro centro único de toda la colectividad.

Al mismo tiempo, nuestra juventud manifiesta que participará activamente en la edificación del futuro centro esloveno, para lo cual formará Brigadas de Construcción, tal como lo ha hecho nuestra juventud en Yugoslavia.

Buenos Aires, Agosto 18 de 1947

A los Jóvenes Eslovenos

Se hace saber a todos los jóvenes eslovenos que:

I) El día 21 de septiembre próximo la Federación Juvenil Yugoslava organizará una Excursión a los alrededores de Luján, para conmemorar el día de la Juventud y unir a todos los jóvenes yugoeslavos de la Capital Federal y alrededores en una gran fiesta de camaradería. Nuestra Central Juvenil tendrá a su cargo lo concerniente al viaje de los jóvenes que deseen concurrir, para lo cual serán habilitados medios de locomoción adecuados.

Todo joven que desee hacer acto de presencia, debe inscribirse en cualquiera de las Comisiones Juveniles Eslovenas.

II) El día 15 de Setiembre próximo se cerrará la inscripción para el Curso de Enseñanza del Idioma Esloveno, que organiza nuestra Central.

Con este motivo, todo joven que desee participar debe presentar la solicitud correspondiente, que puede retirarse de las Comisiones Juveniles, antes de la fecha citada.

III) Será organizado el Coro Juvenil Esloveno, por lo que se solicita de los jóvenes que deseen participar en el mismo, que lo manifiesten a su respectiva Comisión Juvenil.

IV) Serán organizados Campeonatos de Tennis para jóvenes y damas. Los mismos tendrán carácter individual y se pondrán en juego copas y medallas.

Más detalles en esta misma página.

La Comisión Juvenil Central

Franc Može

Tehnični konstruktor

TOVARNA MOZAIKA
VILLA A. GIARDINO Est. Thea
HUERTA GRANDE — T. A. 43

Starišem

Že na prvem Kongresu jugoslovanske mladine se je v resolucijah sklenilo čimprejšno otvoritev tečajev za naš jezik. Zavedali smo se kako velike važnosti so tečaji in dobro vidimo, da vsa naša mladina nestrpno to pričakuje, ker želi naučiti se materinega jezika, kakor tudi spoznati našo kulturo in zgodovino. Toda, kaj mislijo k temu matere, ki imajo še majhne otroke? Vsaka mati želi svojemu otroku najboljšo bodočnost, zato ga vzpodbuja k učenju, pošilja ga v višje tečaje, da se tam uči razne jezike. Toda ali te matere ne pomislijo, da je slovenski jezik ravno tako ali morda še bolj koristnejši kakor drugi jeziki. Velikokrat se zastoj starši trudijo da bi naučili svoje sinove naše govorice, toda bodite prepričani, da ko pride v roke dobremu in obenem strogemu učitelju, boste videli v kratkem času na njem veliko spremembo, ker pričel bo ljubiti našo domovino, naš jezik, naše knjige, pesmi itd.

Gotovo se čitatelji še spominjajo na pismo, ki je bilo pred kratkim objavljeno v našem glasilu. Pismo je prejele rojakinja v Severni Ameriki od sestre iz Modrejc na Tolminskem. Sestra ji piše, da neko noč ko so prišle severnoameriške čete v Italijo in na Primorsko se je pogovarjala s sinom: "Bog zna če ni med temi tudi moj nečak, ki je Amerikanec". Ravno o tem sta govorila ko potrka na vrata in stoji v hišo ameriški vojak, kateri je v pravi slovensčini povedal, da je njen nečak. Pomislite stariši če bi ta nečak ne znal slovensko bi svoji ne videli v njem drugega kot ameriškega vojaka.

Vzpodbujamo vas stariši, da se zavedate dolžnosti, ki jo imate napram sebi in drugim, ker dolžnost vsakega Slovenca je, da zna naš jezik ter da ga nadalje uči novemu rodu.

S. Golja

Zanimivosti Sveta

11) Več kot 90 % izvrstnih cvetic, ki se uporabljajo za okrasitev družinskih domov nimajo duhá.

12) Ko se pred 2000 leti ni poznalo ognja se je vedno jedlo gorke jajca, in kako? Zavezalo se je jajce na vrstico in zavrtelo okoli sebe tako naglo in toliko časa dokler je bilo gorke.

13) Največji matematik na svetu je bil inaudi, kateri ko se je nahajal v Buenos Airesu je dokazal kako v 17 sekundah lahko napravi račun katerega normalen človek rabi do 10 minut da ga izvrši.

14) Eno mesto na svetu kjer se ne prodaja cigaret in je prepovedano kaditi, je Leysin (Švedska). In zakaj? Ker to mesto obiskujejo ljudje bolni na pljučih, da se tam ozdravijo.

15) V Birmaniji najbolj cenjena jed je riž, in se ne pozna ne vina, ne piva in nobene druge pijače; se pije samo vodo.

16) Rusi, Čehi, in Jugoslovani se najlažje naučijo vse druge jezike kar se jih na svetu govori.

17) Pol kila zlata bi zadostovalo, da se pozlati žica, ki bi po svoji dolžini lahko šla okrog sveta.

18) V enem letu se rodi okrog 32 milijonov ljudi na celem svetu.

19) Več kot 1800 neviht je na svetu v vsakem trenutku.

20) Srebro je bilo najprej rabljeno od Indijancev, in takrat je imelo večjo vrednost kot zlato.

21) V Francoskih znamkah se je opazilo, ko so bile že tiskane da imajo eno veliko napako, ženska seje proti vetru.

B. E. Z.

Prireditve "Slovenskega Sveta"

V nedeljo 3. avgusta se je vršila prva prireditve "Slovenskega Sveta" oiv dvorani "Centro Armenio". Kot prva prireditve, ki jo je priredil Slov. Svet, to se pravi vsa slovenska društva, je bila precej slabo obiskana, če vpoštujemo, da je bila tudi prva v zimski

domovini, "kateri ne samo, da so pridno na delu za obnovo porušene domovine, katera hitro vstaja in si je že toliko opomogla z požrtvovalnim delom svojih hrabrih sinov, da danes lahko že izvažata nekatere pridelke v tujino. In temu je najboljši dokaz, da

Skupen pevski zbor ob prvem nastopu

sezoni. Če je bila ta pičla udeležba po krivdi prirediteljev, je potrebno da se to vzame v poštev, da se v bodoče napravi več propagande, kajti ta prireditve je bila v naselbini vse premal javljena.

Ob začetku je pozdravil navzoče v imenu Slovenskega Sveta, glavni tajnik tov. Stanislav Baretto, kateri je med drugim povdaril, "da le v skupnosti bodo naši izseljenci dosegli željene uspehe na društvenem polju,

se že nekaj dni nahaja v tukajšnjem pristanišču jugoslovanski parnik "Lošin", ki je prvi pripeljal blago naravnost iz domovine in čigar kapetana, del častništva in moštva imamo čast pozdraviti kot goste na današnji naši prireditvi..."

Program je bil precej dober, posebno Klopčičeva igra "Mati" je bila dobro podana. Igrali so jo igralci Slov. Doma.

Nastopil je z dvema točkama in prav

Pogled na občinstvo v dvorani

ker zgodovina naše naselbine je najboljši dokaz, da so naša društva v dosedanem posameznem delovanju prav malo dosegla, ako primerjamo uspehe z ogromnimi žrtvami časa in truda naših požrtvovalnih društvenikov."

Nadalje je dejal, da naj tudi izseljenci vzamemo za vzgled brate v

lepo zapel skupen mešan zbor pod vodstvom pevovodje Jakoba Kregelja.

Naši umetniki Angel Hrovatin in Lidija Gabrovec so želi veliko odobravanje kakor vedno.

Na prireditvi so bili prisotni tudi kapetan in častniki jugoslovanskega parnika "Lošin", ki se je slučajno nahajal v tukajšnjem pristanišču.

Jugoslov. Društvo "Samopomoč Slovencev"

Centenera 2249 — Buenos Aires

VABI vse rojake, prijatelje zdravega športa, kegljanja, na veliko

TEKMO KEGLJANJA

katera se bo vršila v NEDELJO 7. SEPTEMBRA ob 2 popoldne v društvenih prostorih, ulica Centenera 2249.

Tekmovalo se bo za sledečih šest nagrad:

- 1) Srajca (ki stane 30.— \$).
- 2) Ovratnica.
- 3) Steklenica likerja.
- 4) Steklenica hruškovca.
- 5) Steklenica Vermoutha.
- 6) Domača potica.

Društveni bufet bo preskrbljen s prigrizkom in pijačo.

Vljudno vabi ODBOR

O kampanji za "Slovenski Glas"

Čeravno naša kolonija je v polnem razmahu za razne kampanje, kakor npr.: za obnovo domovine; za našo potrebno deco v domovini; za lista "Unión Eslava" in "Jugoslovanski Ise-ljenički Vijesnik", smo tudi mi si naredili enako nalogo za naš "SLOVENSKI GLAS". Priznamo, da ni ravno najbolj primeren čas za to, toda, da so vse te kampanje potrebne, moramo reči, da tudi kampanja za naš edini list je prepotrebna in prav gotovo iz več razlogov.

Zraven gori imenovanih kampanj, moramo povedati, da večina naših najbolj aktivnih tovarišev so preobloženi z delom pri raznih organizacijah, a se vendar čutijo dolžni podpreti to kampanjo za naš list! Za danes hočemo vsaj nekaj omeniti, kako se razvija ta kampanja.

Prvi se je odzval na naš apel tov. Fran Cerkvenc, ki je prispeval \$ 12.— za to kampanjo in je pristavil: "Kot ljubitelj našega čtiva razumem povisek stroškov ter vidim edino rešitev, da pomagamo vsi ter bi predlagal naj bi daroval vsak naročnik po en dan in s tem bo kriza rešena. Uvažuje in prispevajte!" V imenu odbora za kampanjo srčna Ti hvala tov. Fran in Tvoj predlog bomo upoštevali ter skušali postaviti v prakso.

Naši zavedni tovariši od U.S.J. iz Piñeyra — kot je že bilo poročano v zadnjem listu — so nabrali \$ 100.—. Srčna Vam bodi hvala in upamo, da tudi pri tej kampanji boste na častnem mestu.

Pri kampanji za nove naročnike, so se do sedaj izkazali sledeči tovariši:

Na prvem mestu se nahaja naš zastopnik iz Saavedre tov. V. Metljak, ki je dobil 10 novih naročnikov, na drugem mestu je Boris Zlobec, zastopnik mladine (Paternalski okraj) z 4 naročniki. Na tretjem mestu je Ludvik Furlan — podpupravnik lista, kateri je odpotoval v domovino — z 3 naročniki in končno naš upravnik Metod Kralj z 2 naročniki. Ob enem sporočamo, da odbor za kampanjo se nahaja v uredniških in upravnih prostorih v ulici C. Ramón Lista 5158. Zaenkrat so določene ure od 20 do 22. Posebno rojake iz notranjosti obveščamo, da pišejo na zgoraj omenjeni naslov, iz mesta in okolice pa lahko vprašate telefonično na T. A. 50 - 5502.

Za v notranjost države, smo začeli pošiljati list mnogim rojakom, katere naslove imamo pri rokah. Vsem tem sporočamo, da jim pošljemo po tri številke lista na ogled in upamo, da v tem času se naročite nanj, v nasprotnem slučaju se list z četrto številko ustavi. Moramo pripomniti, da niso še vsi okraj na delu, kot bi bilo pričakovati, ker iz notranjosti nismo še dobili odmeva.

Končno apeliramo na vse zavedne tovarišice in tovariše, da razširimo, izboljšamo to kampanjo za naš "SLOVENSKI GLAS".

Odbor za Kampanjo Slov. Glasa.

RADIO

Izdelovanje novih aparatov ter vsakovrstna popravila izvršuje

JAKOB KREBELJ

CESPEDES 3783 (vogal Avda. Forest

Tel. šte. 54 - 4650

Tovariši Renčanci!

Pred kratkim smo ustanovili med tovariši iz Renč akcijski odbor in pričeli z zbirko, da bi tudi mi iz tujine prispevali za spomenik padlih partizanov, katerega ga bodo v Renčah postavili. Nabrali smo že gotovo svoto denarja, katere imena in prispevke bomo ob zaključku zbirke objavili v Slovenskem Glasu.

Naši zavedni rojaki v Renčah bodo postavili spomenik padlim partizanom, da se bo na ta način ohranilo spomin na žrtve ter da bo to tudi priča, da so Renčanci z žrtvami pripomogli do zmage in svobode.

Rojakinja Helena Vižintin nam piše: "Pišem Ti glede spomenika, ki ga bomo postavili v Renčah za padle borbe in izvedeli smo, da tudi Vi v Ameriki nabirate v ta namen. Naročili so mi domačini naj jaz pišem in Vas naprosim za to stvar. Lepo Te prosim, da bi se res zanič, ker tukaj res imamo nekaj denarja nabranega, pa je vse še malo in če bi Vi od tam kaj prispevali, bi bila res velika pomoč. Mislimo napraviti lep spomenik z veliko knjigo, kjer bodo vklešana imena padlih borcev. Ako boste Vi kaj prispevali, bodo tudi Vaša imena v spominski knjigi."

Tovariši iz Renč! Mi od tu nismo ničesar doprinesli do zmage nad sovražnikom v naši domovini. Zato pa spomnimo se naših padlih sorodnikov ali prijateljev in prispevajmo, da se žrtvam fašizma postavi čim lepši spomenik. Kdor ni še prispeval naj napravi svojo dolžnost. Posebno se tudi obračamo na one tovariše v Uruguayu in Braziliji, da pošljejo svoje prispevke.

Prihodnji mesec odpošljemo nabrani denar in zato potrudite se vsi, da pri tej akciji ne izostanete. Prispevke lahko pošljete na uredništvo Slovenskega Glasa - Calle C. R. Lista 5158 - Buenos Aires

Za Akcijski Odbor:
Karlo Mermolja

IZ CORDOBE

Dne 27. 8. se je vršil v prostorih tukajšnje "Svobodne Jugoslavije" redni občni zbor ženskega odseka.

Po podanih poročilih se je prešlo na volitev novega ženskega odbora, ki je sestavljen takole:

Predsednica: Fani Gregorič,
Podpredsednica: Lucija Kukanja
Tajnica: Regina Mozetič
Podtajnica: Graciela Vratnik
Blagajničarka: Dora Gec
II. Blagajničarka: Milka Marega.
Ostale odbornice so: Gustina Oberman, Genovefa Simone in Justina Gec.

Kot pregledovalki računov sta bili izvoljeni Ana Mesec in Marija Vever.

TRGOVINA JESTVIN

Oton Turel

ANDRES LAMAS 1265
U. T. 59-1892

Kadar imate opravka v Bs. Airesu ne pozabite, da boste najbolje postreženi po zmernih cenah v HOTELU

"PACIFICO"

Anton Bojanovič

CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

KROJAČNICA

Franco Melinc

Paz Soldan 4844 U. T. 59-1356

RESTAURANT

MIRO MERKUŽA

LORIA 472

IZ ROSARIA

V nedeljo, dne 27. julija je Jugoslovansko Društvo "Triglav" praznovalo 17-letnico svojega obstoja. Opoldne se je vršil obed, kateremu je prisostvovalo mnogo članov in prijateljev društva, odbor in člani U.S.J., zastopniki Slovanskega Združenja, Čehi in razni drugi Slovani. Bil je prisoten tudi tov. konsul Rubeša in soproga.

Po obedu je imel govor predsednik društva "Triglav" tov. Ivan Krebelj, ki je z lepimi besedami govoril o pomenu slavnosti, kakor tudi dal svoj predlog za bodoče delovanje. Zahvalila sta se radi vabila tudi podpredsednik U.S.J. Ivan Mikelič in Slov. Zdr. tov. Nikolaj Šenkovsky.

Popoldne se je vršila prosta zabava in zvečer ples, katerega se je udeležilo veliko število naših Slovanov iz Rosarija.

Po obedu je imel svoj govor, kakor smo zgoraj omenili, predsednik društva tov. Ivan Krebelj, ki je rekel:

Señor Cónsul de la República Federal Popular de Yugoeskavia,

Camaradas,

Hermanos y Hermanas:

Fué eso una tarde de Julio, un Domingo de llovizna — hace 17 años — cuando un reducido número de entusiastas muchachos, echaron bases para una Sociedad, en la cual se agruparían todos los yugoeslavos (eslovenos y croatas) de Primorska e Istra, que por el odioso invasor, — portador del maldito fascismo — desterrados de su propia tierra, encontraron en este bendito país Argentina, su segunda Patria. Sentían aquellos muchachos la imperiosa necesidad de un hogar común en el cual harían culto a sus costumbres, a sus cantares, a su lengua y a su profundo amor al terruño santo donde nacieron. Así, unidos, con sus familiares, añoraban a los más queridos, a lo más sagrado — sus afectos a los padres, al valle o al cerro que los vio nacer, a los ríachos y lagos, a su querida Soča, a sus montañas, al mar Adriático, y todo aquello abandonado por fuerza y destino adverso. Así reunidos templaban su fé en la reconquista de la Libertad espiritual y de la libertad efectiva de su querida tierra Primorska, para verla unida, para siempre, a la Gran Madre Patria YUGOESLAVIA, y así, mis queridos camaradas, ha sido fundada la SOCIEDAD "TRIGLAV", y, por habersele dado bases de ideales puros, sólidas y firmes, hemos llegado — después de 17 años — a una sociedad próspera, de arraigo, y podemos decir, que es un orgullo para la colectividad entera.

Muchos inconvenientes, muchas dificultades se nos han epuesto, pero todos y felizmente siempre, las hemos vencido.

Con la liberación — aunque parcial por momento — de nuestra Primorska, con la repueración completa de nuestra madre Patria — Gran República Yugooslavia, también la Sociedad "TRIGLAV" se ha ensanchado saliendo de su círculo regional, agrandándose para acoger en su seno a todo emigrante yugooslavo, que verdaderamente ama y quiere a su ayer avasallada, y hoy LIBRE y Grande Patria Yugooslavia.

Con grandes sacrificios, con trabajo tenaz y persistente, hemos podido levantar este edificio — que como modesto monumento a la historia yugoslava en la Argentina — y como testimonio den uestro amor a la Madre Patria lo legamos a la posteridad, este HOGAR YUGOESLAVO que ha de unir bajo un sólo y el mismo techo, en una familia ideal e indisoluble, toda la colectividad yugooslava de Rosario, — unión efectiva, sin clamores e intervenciones de afuera, que bajo pretexto de unirnos, — no quieran mas que desunirnos.

Camaradas y compatriotas, en éste Hogar no ha de pisar ningún traidor de nuestra santa causa, en éste Hogar resolveremos SOLOS — pues somos ya mayores de edad — resolveremos todos nuestros asuntos en bien nuestro, y, máxime en bien de nuestra querida patria NUEVA YUGOESLAVIA, para cuya reconstrucción debemos, personal y colectivamente empeñar todos nuestros esfuerzos como corresponde a los hijos agradecidos, hacia la Madre que todo lo diera por nosotros.

No quiero ocuparme de la historia de nuestro "TRIGLAV", pues con ello temo podría aburrirlos, pero bien lo saben todos Uds. cuánto hubo que luchar y sacrificarse para conseguir lo que tenemos. No puedo dejar, sin embargo, sin hacerle destacar que en este nuevo aniversario estamos festejándolo — bajo el techo, nuestro propio techo, la meta culminante de todas las sociedades, erigidas por el propio esfuerzo.

Este hecho no ha de hacernos detener en nuestro esfuerzo para hacer aun más grande, más completo nuestro HOGAR, para bien de todos, los socios y para el orgullo de la Colectividad.

Festejando hoy el décimo séptimo aniversario de nuestro querido "TRIGLAV" debo recordar a mis compañeros fundadores, que descansan en la paz de los justos, a los ausentes y a los presentes.

Saludo y agradezco la presencia de los camaradas de la Agrupación Yugooslavia Libre, de la Comisión Cooperadora, de la Sociedad Checoeslovaica y de la Unión

Eslava, saludo a nuestro presidente honorario, Don Juan Kokič y a todos los socios y amigos benefactores que contribuyeron hasta la fecha al engrandecimiento de la Sociedad.

Levanto mi copa por la prosperidad y continuo progreso de "TRIGLAV", por la ventura personal de todos los presentes y sus familiares por la unión efectiva de la Colectividad, por nuestra querida Patria República Federativa Popular de Yugooslavia, por nuestro Jefe Mariscal TITO, y finalmente por nuestra segunda Patria, la generosa y Gran República Argentina.

¡VIVA!

COMUNICADO DE LA COMISION EJECUTIVA DE LA UNION ESLAVA DE LA ARGENTINA

Hace algún tiempo a esta parte, los actos y festivales de la Unión Eslava y de sus organizaciones adheridas, se obstaculizan y se prohíben contrariamente al derecho de reunión garantizado por la Constitución Nacional, por la Oficina de Espectáculos Públicos de la Intendencia Municipal. En un principio, este organismo Municipal buscaba las negaciones de permiso en los supuestos desperfectos de los locales alquilados. Pero como tal forma revelaba con demasiada evidencia lo arbitrario y abusivo de cada prohibición, se pasó al método de no negar, pero tampoco otorgar el permiso respectivo, pretextando que el correspondiente pedido está en trámite. Los fines de esta nueva forma de "guerra de nervios" son obvios: se trata de infligir el mayor daño material posible a las organizaciones afectadas, que hasta el último momento ignoran si el respectivo permiso será o no otorgado, desacreditándolas al mismo tiempo ante el público que acude al acto o festival y encontrar las puertas del local cerradas.

El 10. de agosto de este año, el método descripto fué aplicado al acto y festival de significado altamente cultural, que la Unión Eslava organizaba en Parque Norte, para festejar el quinto aniversario de su vocero oficial, el periódico "Unión Eslava". No obstante las medidas tomadas por la Comisión Ejecutiva para evitar el posible inconveniente, solicitando el amparo a los Señores Ministros de Relaciones Exteriores y del Exterior, así como al Sr. Intendente Municipal: el permiso correspondiente no llegó.

La Comisión Ejecutiva lamenta profundamente la molestia que este percance ocasionó a S. E. el Sr. Embajador de la URSS, así como a SS. EE. los Sres. Ministros de Checoeslovaquia, Polonia y Yugoslavia, bajo cuyos auspicios fué colocada la referida reunión. Se disculpa también ante el público que acudió a su invitación y encontró las puertas del Salón Parque Norte cerradas.

Esperamos que las altas autoridades de la Nación tomarán nota de este arbitrario proceder de la Policía de Espectáculos que prácticamente impiden las actividades culturales de una central que engloba a más de doscientas organizaciones adheridas escarificadas a través de todo el territorio de la República Argentina y cuyos adherentes son el elemento más trabajador y respetuoso de las leyes vigentes en el país.

PRIMORSKE VESTI

RESTAVRACIJA in BAR

BABUDER in MLJAČ

lastnika.

Ulica FRAGA 1042

KJOSKO "EDUARDITO"

Prodaja časopisov, revij, cikaret in slaščic.

Slovansko Združenje - Podružnica v Córdobi

V A B I

vse cenjene rojake in Slovane iz mesta in okolice, na

O B Č N I Z B O R,

ki se vrši, dne 31. avgusta ob 16 uri v dvorani Češkega Kluba, ulica 10 št. 1469 (Barrio Talleres-Oeste), s sledečim

DNEVNIM REDOM:

- 1) Otvoritev in pozdrav predsednika.
- 2) Obšimo poročilo tajnika.
- 3) Poročilo komisije o bodočem načrtu dela.
- 4) Poročilo blagajnika.
- 5) Določbe glede obnovitve odbora.
- 6) "Editorial Eslava".
- 7) Ustanovitev ženskega in mladinskega odseka.
- 8) Razno.

Hvaležni bodemo kdo nam v naprej pošlje predloge, ki bi služili našemu bodočemu delovanju.

Koordinacijski Odbor S. Združenja.

Našim čitateljem na znanje!

Svoječasno smo res objavljali mnogo pisem iz naše domovine. A to tedaj, ko nismo imeli še od tam nobenih vesti potom našega časopisja in tudi zasebna pisma so bila zelo redka. Vsaka novica je zanimala našo javnost in zato smo tudi pisma objavljali.

Danes imamo uradne zveze z domovino in nam uradno pošiljajo od tam vesti. Vedno pa nam še naši čitatelji pošiljajo zasebna pisma in nas naprošajo za objavo. Kljub naši najboljši volji, ne moremo posetiti toliko prostora v listu za pisma in naprošamo rojake naj teh ne pošiljajo več uredništvu v objavo. Zanimajo nas pa še vedno pisma, kjer se poroča o današnjem stanju ter o obnovi v naši domovini.

Uredništvo.

PISMO IZ DOMOVINE

Naš naročnik Ličen Anton je prejel pismo od svojega brata Alfonza iz Divače ter nas naproša, da bi to objavili v našem listu.

Med raznim tudi čitamo:

Divča, 16. VI. 1947.

Preteklost je za nami in danes smo zadovoljni, da smo dosegli to kar smo najbolj želeli, t. j. svobodo in združitev vseh Slovanov. Ni pa še vsega konec, ker tudi mi nismo še vsi osvobojeni, a tudi to bomo dosegli in prav radi tega se Angloamerikanci zaganjajo v naše kraške pečine, a polomili si bodo zobe na kraškem kamnu. Mi vstajamo, a njih je strah! Tudi pri nas ni še vse v redu in tudi plevla je še mnogo med nami, a to se bo opčasi očistilo, ker se mora očistiti in ko bo vse čisto, bo zavladala svoboda in blagostanje. Reakcija se trudi na vse načine in se poslužuje najbolj ostudnih izmišljotin o stanju v naši državi. Mi pa gremo svojo pot in iz razvalin se zopet dvigujemo mesta in vasi, naše železnice vozijo že po vseh progah, naše tovarne in rudniki delajo s polno paro, pri nas ni brezposelnosti.

S prehrano gre še malo trda, ker so slabe letine. Lani je bila suša in letos kaže še hujska. Vse bo seveda še racionirano, ker nimamo še nobenih zalog. Obekli smo se tudi za silo, a potrebno je da izvažamo, da se obdrži naša valuta, ker kredita ne maramo, ker nečemo pasti v odvisnost tujega kapitala. O teh stvarih morete biti tudi tam informirani, ker vemo, da tudi tam vas skuša reakcija preslepiti in vam stanje v naši domovini kaže v nasprotni luči.

Še potrebujemo Vaše pomoči in za Vašo pomoč vam bomo vedno hvaležni. Jaz komaj čakam, da bi prišel v Gorico, da bi lahko kaj prispeval pri obnovi našega rojstnega kraja.

Za povrnitev v domovino, bo tudi vse preskrbljeno, a gre zelo počasi in tudi reakcija ovira vrnitev našega ljudstva ter neramno laže o razmerah, ki vladajo v Jugoslaviji. Ameriško zunanje ministerstvo je prepovedalo izdajo potnih listov za v Jugoslavijo in to iz vzrokov, da pri nas ni osebne varnosti ter da promet ne obstoja. Mi pa vemo, da je naša edina država, kjer je promet že v normalnem stanju. Priporočam Ti, da se ne daste zapeljati od tistih hujskačev in povejte našemu ljudstvu resnico, katero vam mi pišemo...

SLOVENSKA BABICA

Filomena Beneš de Bilek
LIMA 1217. U. T. 23-3389. Buenos Aires

Dr. A. Kirschbaum

Dra. María Kirschbaum
ZOOZDRAVNIKA
LOPE DE VEGA 3382 U. T. 50-7387

Svara Darinko iz Gabrovice pri Komnu piše prijatelju:

Moram Ti jaz vsaj nekoliko opisati naše življenje, ker vem, da Ti drugi noče pisat. Jaz se nahajam pri vojaki v Ljubljani in krog Postojne. Sedaj sem doma, ker imam en mesec dopusta. Tri leta sem že pri vojaki in prej sem bil tri leta v zaporu v Italiji in Nemčiji. Pobegnil sem iz Nemčije, šel k partizanom in sem še vedno pri vojaki. Prav nič se ne kesam, ker če je potreba ostanem še 10 let, a tega kar smo si priborili ne pustimo in ne damo. Povem Ti, da smo dali dosti fantov za to našo svobodo in ako je potrebno še jih damo, a bojimo se ne nobenega, četudi smo majhni napram neprijatelju.

Povem Ti, da Vojkota ni več, ker je padel v Postojni, padel je v borbi za svobodo, katero mi lepo in srečno danes uživamo. Za osvoboditev naše Primorske je padlo 45.000 najboljših fantov. Tudi iz Gabrovice smo izgubili 15 junaških mladeničev.

Tukaj je sedaj veliko veselje. Vsako nedeljo plešemo in se zelo zabavamo. Tudi zate bi bilo dobro tukaj in moraš priti domov, ker tukaj je sedaj vse drugače, vse je prerajeno, da je prav res prijetno in lušno.

Pozdrave

prijatelj Darinko

ČITATELJEM IN LJUBITELJEM

SLOVENSKIH KNJIG

Slovenski Svet, uredništvo Slovenskega Glasa in naša društva so v tem letu prejeli iz domovine nešteto novih knjig, izdane v zadnjih letih.

Naša knjiga mora v vsako slovensko hišo in zato Slovenski Svet otvori v najkrajšem času knjižnico, kjer bodo dobili naši rojaki v izposodo, kakor tudi v prodajo naše knjige. Knjižnica bo poslovala v uredniških prostorih Slovenskega Glasa, ulica C. R. Lista 5158.

V prihodnji številki bomo javili dan otvoritve skupne knjižnice, katera se bo vršila s primerno slovesnostjo.

Poziv zastopnika Unrine misije za Jugoslavijo jugoslovanskim razseljencem v tujini

Beograd, 2. jul. — Pomočnik šefa Unrine misije za Jugoslavijo, Micle Berett Brown, je poslal po beograjskem radiu jugoslovanskim razseljenimosebam tole sporočilo:

"Pred odhodom iz Jugoslavije po 27. mesečnem bivanju, vam želim povedati nekaj besed tistim Jugoslovanom, ki so še vedno izven svoje domovine.

Kot predstavnik šefa jugoslovanske Unrine misije v Bosni in Hercegovini, nato pa kot njegov pomočnik v Beogradu, sem potoval po Jugoslaviji in obiskal na tisoče vasi in mest. Govoril sem s tisoči in tisoči osebami — Srbi, Hrvati, Slovenci, pravoslavni, katoliki, Muslimani in Židi. Naučil sem se vašega jezika in sem se lahko razgovarjal brez tolmača. Brez kakršnih koli težav sem šel, kamor koli sem želel, in opravljal svoje dolžnosti kot funkcionar Unre. Izjavljam, da sem naletel povsod, kamor koli sem prišel, na pravo prijateljsko sodelovanje in veliko gostoljubnost.

Osebnost sem se prepričal, da so bile Unrine pošiljke v hrani, obleki in zdravilih ter vse druge pošiljke pravilno razdeljene med vse ljudi te dežele, ne glede na narodnost, vero ali politično prepričanje. Videli sem s svojimi lastnimi očmi, kako so oblasti, izvoljene od ljudstva, delale z veliko pozornostjo in ogromnim naporom, da bodo Unrine pošiljke pravilno razdeljene, koristno in hitro. Videli sem, da sodelujejo vsi pošteni ljudje, čeprav so pripadali preje kakršni koli politični organizaciji, celo oni, ki so se med vojno borili proti partizanom, z ljudskimi oblastmi in pomagajo k dviganju Jugoslavije. Videli sem s svojimi lastnimi očmi, kako jugoslovanski državljani v mestih in vaseh, v tovarnah in na poljih, mladi in stari, državljani različnih narodnosti in ver, delajo skupno in z enakim poletom pri obnovi svoje države, ki je bila tako opustošena v borbi proti skupnemu sovražniku.

Srečal sem mnogo bivših partizanov in se razgovarjal z njimi. Razgovarjal sem se s Srbi, Hrvati, Slovenci, pravoslavni, katoliki in muslimani. Razgovarjal sem se z bivšimi vojnimi ujetniki, s prisilno odvedenimi delavci in z onimi, ki so pobegnili iz države, ker jih je preplašila propaganda, ki jo je širila nemška armada. Ti so se vrnili v Jugoslavijo iz taborišč v Italiji, Nemčiji in Albaniji. Nikoli nisem slišal, da bi samo enega izmed njih preganjali po njegovi vrnitvi. Iz-

ven Jugoslavije je samo še okrog tisoč oseb, ki so jih proglasili za vojne zločince in ki bodo sojeni zaradi svojih zločinov. Vsi ostali se lahko vrnejo v svojo domovino kot jugoslovanski državljani. Vsi oni, ki sem jih videl in s katerimi sem se razgovarjal, so se vrnili v svoje vasi, da obdelujejo svojo zemljo, ki je marsikje povečana po zaslugi agrarne reforme, vrnili so se k istemu delu, ki so ga opravljali pred vojno, vrnili so se k svojim ljublim družinam.

V Jugoslaviji je delo za vsakogar. Tukaj ni koncentracijskih taborišč in uživa vsak državljan enake pravice.

Opazil sem, kako jugoslovanski narodi izgrajujejo svojo državo in kako gradijo svojo industrijo po petletnem planu. Videli sem, kako so razdeljeni krediti za najsiromašnejše kraje Jugoslavije, Liko, Bosansko krajino in Črno goro. Delo za industrializacijo in elektrifikacijo Jugoslavije bo spremenilo te zaostale kraje Jugoslavije v najnaprednejše kraje v Jugoslaviji. Hkrati sem videl kako dajejo poljedelcem zemljo, ki jo je določila agrarna reforma, kako se jim dajejo krediti za nabavo semenjač orodja in kmetijskih strojev, kako jim državne traktorske postaje pomagajo pri oranju in žetvi. Dve leti sem opazoval, kako se dviga življenjski standard ljudskih množic in kako vedno bolj prekaša življenjski standard pred vojno navzlic ogromnemu vojnemu opustošenju.

Tesno sem delal z jugoslovanskimi oblastmi, ki se ukvarjajo s sprejemom tistih razseljenih oseb, ki so se odločile za vrnitev v svojo domovino, za vrnitev k svojim družinam in prijateljem. Videli sem, s kakšno pozornostjo sprejemajo jugoslovanske oblasti repatriirance v zbiralnih središčih. Videli sem posebno Unrine zavojke, ki se delijo repatriirancem. Bil sem navzoč pri sprejemih repatriirancev in sem se prepričal, da jim postavljajo zelo navadna vprašanja. Videli sem veselje in srečo repatriirancev in njihovih družin, ko so se po dolgem času zopet sestali.

Svetujem vam in vas pozivam, da se razgovorite z jugoslovanskimi oficirji za zvezo in s člani jugoslovanskih misij za repatriacijo, da govorite s skupinami repatriirancev, ki so se že vrnili v Jugoslavijo in bodo sedaj prišli k vam, v vaša taborišča, da vas obiščejo in da vam pripovedujejo o Jugoslaviji. Svetujem vam, da govorite s člani Jugoslovanskega Rdečega Križa, ki pomagajo pri repatriaciji in ki vam bodo pomagali, da se vrnete v domovino, in da govorite z Unrinimi funkcionarji, ki so obiskali Jugoslavijo.

Svetujem vam in vas pozivam, da čitate posebno številko časopisa, ki jo je izdala jugoslovanska misija Unre za razseljence. Svetujem vam, da čitate vse to, kar prihaja naravnost iz Jugoslavije, da poslušate prenose beograjske radiopostaje in da ne poslušate lažnih vesti o Jugoslaviji, ki se širijo v inozemstvu. Svetujem vam, da se vrnete v svoje domove.

Obiskal sem nekoliko taborišč za razseljence v Avstriji in Italiji. Čul sem o namerah, da bodo razseljene osebe poslani v neke druge države. Zaradi tega vam sporočim, kar mislim o tem, kar prihaja iz globine mojega srca. Vi boste srečni samo v svoji domovini in nikjer drugje na svetu kakor v Jugoslaviji. Upam, da se boste tudi vi vrnili v svojo domovino za lastno srečo in za srečo vaših otrok.

BANCO POLACO S. A.

Unico Banco Eslavo de Sud América

Sección YUGOESLAVA

Atendida por experto personal de esta nacionalidad.

- TRANSFERENCIAS DE FONDOS de Ayuda Familiar a Yugoestavia.
- CAJA DE AHORROS y CUENTAS CORRIENTES. Dos magníficos Servicios a disposición de la Colectividad Yugoestava.
- SECCION DESCUENTOS. El Banco atenderá de inmediato su Solicitud de Crédito.

CONSULTENOS PERSONALMENTE O POR ESCRITO

TUCUMAN 462
BUENOS AIRES
C. CORREO 390

ZDAJ JE DOBRO

Gaber

Reza je bila že stara. Tisti dan, ko se je začela vojna, je že šestdeseti obhajala obletnico svojega rojstva. Obhajala? Se reče, drugače kot z molitvijo se še nikoli ni spomnila svojega rojstnega dne. Ker je bila tisti dan nedelja, je nameravala iti k jutranji in deseti maši. Toda k deseti ni več šla. Že po prvi maši je udarila med ljudi vznemirljiva vest: vojna je. Reza je bila vsa iz sebe. Ker je že doživela eno vojno, je slutila, kaj čaka ljudi. Spominjala se je lačnih otrok, beguncov z Goriškega, sirot, ki so zgubile očeta, in pohabljenih ljudi. Toda čez par dni je prišel razpad in Reza se ga je z drugimi vred razveselila, ker je mislila, da je s tem prihranjeno ljudstvu gorje. To, da je razpadla država, je ni prav nič vznemirilo. Doživela je že razpad ene države, pa se zaradi tega njeno življenje ni prav nič spremenilo. Bila je trdno prepričana, da ji garanja in pomanjkanja nihče ne more vzeti, pa naj pride kdor koli.

In vendar ji je ta razpad prinesel velike spremembe.

Bil je božični večer. Ta je bil prvi božični večer, ko je Reza morala ostati doma. Do tedaj je še vsako leto pela pri polnočnici. Letos ni hotela. Maša ob šestih zvečer se ji ni zdela polnočnica. Zato se je rajši zaprla v svojo hišo in je čakala polnoči, da zapoje, kot je nekdanj pelal v cerkvi. Skrbno je zagnila okna, da se ne bi ukradel ven niti najmanjši žarek. Potem je prižgala vse luči.

Ko je odbila enajst, je nekdo potrkal na okno. Trkanje je bilo tiho, skoraj boječe.

Zunaj je bil sneg in je bila jasna noč. Reza je že ves večer čutila, kako sili mraz skozi špranje v sobo. Nalagala je na ogenj in primikala stol k peči. Ko je potrkalo, je iz polglasnih udarcev zaslutila, da stoji zunaj človek, ki se nima kje stisniti k peči.

Previdno je odprla vežna vrata. Nekdo jo je zaprosil, če se sme pogreti

pri njej. Rezine oči so bile še vse oslepljene od luči, zato prišleca ni spoznala. Videla pa je, da ima puško in da ves drgeta od mraza.

V sobi ga je spoznala. Bil je Tišlerjev Ciril izpod klanca. Včasih mu je bila skoraj mati. To je bilo takrat, ko je bil še otrok. Ko mu je bilo komaj pet let, je zgubil pravo mater in od takrat je večkrat prijokal k njej, da mu je dala kruha in ga pogladila z usmiljeno roko.

Ta trenutek so ji živo stopili pred oči tisti dnevi. Najbrž se jih je spominjal tudi Ciril, zakaj smehljaj se je kot takrat, ko je dobival od nje kose črnega kruha. Bil je ves bel od ivja in s seboj je prinesel val mrzlega zraka. Spodaj so se mu hlačnice lomile od zmrzline.

Posadila ga je k peči in mu prinesla jesti. Tako kot je ta večer jedel Ciril, še ni videla jesti človeka. Zdelo se je, da ne ve, kaj je. Potico, kruh, meso, vse je požiral v velikih kosih, skoraj da jih ni nič prežvečil. Ko ga je tako gledala, jo je pri srcu stiskalo od žalosti in ganotja.

Potem je hotel spet iti, pa ga ni pustila. Pokazala mu je varno skrivališče. Tako je ostal pri njej vse praznike. Ko se je po štefanovem vračal k svojim v gozd, ga je povabila:

"Pa se še oglasi, kadar boš mogel."

In Ciril se je oglašal skoraj vsak teden. Z njim so prihajali Tone, Matevž, Marko in Jože. Potem so se jeli oglašati tudi drugi. Prihajali so partizani, ki so se zgubili od svojih edinic — sam bog ve, kako so zvedeli zanjo — ranjenci, ki so potrebovali pomoči, intendante. Odslej noči niso bile več njene in ni več poznala mirnega spanja. Skoraj vsak večer je potrkalo na njeno okno, narahlo in v presledkih, da je že iz načina trkanja spoznala ali sme odpreti ali ne. Tudi dnevi niso bili več njeni. Letala je okrog, da preskrbi obleke in drugih potrebščin, da preskrbeti obveze za ranjence, da

odda pisma in literaturo. Bila je kot žival, ki so jo vpregli v voz, katerega je bilo treba spraviti na vrh klanca, pa so sredi poti nalagali na voz vedno več in klanec je postajal vse bolj strm in mu ni bilo videti konca.

Včasih je bila vsa izmučena od prečutih noči in dnevnih naporov, toda ni si dala odpočitka. V gozdu so fantje potrebovali hrane, v bolnicah so ječali ranjenci, ljudje so bili žejni resnične besede. Za vse je skrbel. Tudi v gozd je nosila obvestila. "Saj bo bolje, nekoč bo bolje", so ji fantje zatrjevali, bolj v opravičilo kakor v tolažbo.

"Bolje", je ponovila zateglo in jih pogledala s svojimi udrtimi očmi, kot bi jih zavračala, češ, ali boste vi mene učili. Potrkala je s svojo palico in rekla trdo: "Mora biti bolje, zato delamo." Toda ni mislila nase. Nikoli pri nevarnem delu ni mislila nase, čeprav je tvegala življenje. Mislila je na Cirila, Toneta, Matevža in na druge. Mislila je na njih mlada življenja, ki so jim nadčloveški napor rezali prve brazde v obraz, mislila na njih dolge nočne pohode, ko so prišli včasih k njej vsi premočeni od potu ali od dežja ali od obojega in so jim od utrujenosti klecala kolena, mislila je na ranjence, ki so skoraj brez pomoči nekje v gozdu zdravili svoje rane. Na njih je mislila in se ji je zdelo, da dela še premalo, da bi morala delati še več, da bi čimprej prišel tisti lepi čas, ko bodo fantje prišli iz gozda, ko se bo začelo zanje boljše življenje.

Ne, ni mislila nase. Zase ni ničesar zahtevala. Ko bo konec, bo zopet začela svojo staro življenje, hodila bo v gozd po drva, po zelišča, po maline, ob nedeljah bo pela na koro, če bodo prišli drugi gospodje, ob večerih pa si bo krajšala čas z branjem zgodb svetega pisma. Morda bodo kdaj prišli k njej Ciril, Matevž, Tone, morda je tudi drugi ne bodo popolnoma poza-

MERCADO "Las Magdalenas"

CARNICERIA — R A U B A R
Puestos 21, 24, 25. Avda. Fco. Beiró 5276

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH

Sala especial para tratamientos del
reumatismo y sala de Cirugía.

Atiend: Lunes - Miércoles y Viernes
Pedir hora por teléfono

Defensa 1153 U. T. 34-5319

Jekše Ektor
MIZARSKA DELAVNICA
Dr. Luis Belaustegui 4466
U. T. 67-3621

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO
Kovinska Okna in Polkna
FRANC BANDELJ
Avda. de los Incas 5021 U. T. 51-5184

Quesería y Fiambrería "LA IBERICA"
de Cuervo y Fernández
Avda. Fco. Beiró 5399 — U. T. 50-8563

SLOVENSKA GOSTILNA
ALEKSIJ TREBŠE
Avda. San Martín 6470 U. T. 50-5106

TISKARNA
Rudolf Živec
SARMIENTO 40 Caseros
T. A. 757 (Santos Lugares) 1101

bili, prišli bodo mladi, veseli, preskrbljeni in se porazgovorili z njo, kako je bilo takrat, ko so bili prihajali k njej po kruh, po obleko, po obveze. Takrat si bila ti kot naša mati, bodo dejali, in njej bo pri srcu kot bi bila še vedno njihova mati.

Ne, ni mislila nase, ko je delala, da bi postalo boljše. Delala je za malega Ivančka, ki je bil pri sosedovih na usmiljenju. Oče in mati sta se morala umakniti v gozd in Ivanček je ostal sam, kljub njegovim mladim letom. Sosed mu je bil daljni stric in ga je vzel k sebi, da je odjedal domačim otrokom mleko edine krave, ki so jo imeli. Skoraj je pozabil na besedi mami, ata. Toda morata se vrniti, da Ivanček ne bo več živel na usmiljenju, da bodo tudi njegova mlada leta sončna in vesela.

Nikoli ni mislila nase. Zato so nekdo prišli ponjo. Ni se prestrašila in tudi presnečena ni bila. Že dolgo je bila

JUGOSLOVANSKA GOSTILNA
V MUNRO
JANKO POLIAK
Ituzaingó 4267 MUNRO

MIZARSKA DELAVNICA
"LA PRIMERA"
Lastnik:
PETER JONKE
RIO CEBALLOS (CORDOBA)

Franc Štekar

Stavbinski podjetnik

Ramón L. Falcón 6371

U. T. 64-3084

KROJAČNICA
Stanislav Maurič

VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK

TRELLES 2642

U. T. 59-1232

EDINA SLOVENSKA ESTAVBENIK
V SAAVEDRI

ANDREJ BOŽIČ in SIN
Tehnična konstruktorja

Ruiz Huidobro 4554-58 U. T. 70-6112

PIVARNA — Kroglišče in Keglišče
PODGORNİK FRANC
Warnes 2113 La Paternal

BAR — PIZERIJA
Vedno sveže pivo in druge vsakovrstne pijače. — Rezervirani prostori za družine.

Peter Filipčič

WARNES 2101 vogal GARMENDIA
na Paternalu U. T. 59-2295

FARMACIA "SOLE R"
Servicio nocturno de urgencia
Avda. Fco. Beiró 4984 U. T. 50-2079

Krojačnica "Gorica"
Franc Leban

WARNES 2191 Buenos Aires
Naproti postaje La Paternal

UNIČEVANJE GOZDOV NA BOVŠKEM IN KOBARIŠKEM

Ajdovščina, 4. jul. — Tako imenovani Jušarski gozdovi, ki pokrivajo obronke gora na Bovškem in Kobariškem, so po večini skupna last ljudstva. Te bogate smrekove in bukovne gozdove so italijanske okupacijske oblasti po prvi svetovni vojni proglašile za občinske in jih odvzele ljudstvu. Razni špekulanti in lesni trgovci so sklepali s fašističnimi župani dolgoročne trgovske pogodbe za izkoriščanje teh gozdov. Sekali so vseprek. Sečnja je bila posebno intenzivna tik pred drugo svetovno vojno. Trgovec Sartori iz videmske pokrajine, ki je izkoriščal bovške gozdove, je pošiljal les IV. italijanskemu armadnemu zboru zavojne potrebe. Partizanske edince, ki so operirale na tem področju, so preprečile Sartoriju, da bi še dalje izsekaval gozdove in pošiljal les italijanski vojski.

Ko je v predelih cone A Julijske krajine prevzela oblast ZVU, se je zopet pojavil na Bovškem trgovec Sartori, da bi začel sekati gozdove, na Livku pa so jih začele podirati oborožene ozopovske tolpe iz Benečije. Ogroženo in težko prizadeto prebivalstvo je poslalo nešteto protestnih pisem ZVU. Na Bovškem so se vsi staroselci domačini iz leta 1870, organizirali v zadruga gozdnih upravičencev. Po posebni delegaciji so predlo-

žili guvernerju ZVU kapetanu Beatu spomenico, v kateri utemeljujejo, da so gozdovi last ljudstva in ne občine, da ima okraj mnogo lastnih potreb in da trgovec Sartori kot bivši dobavitelj italijanski vojski nima pravice več izkoriščati gozdov. Nobena spomenica in noben protest ljudstva nista zalegla. Gozdovi se še vedno sekajo vseprek. Na stotine kamijonov okroglega lesa in drv drvi vsak dan iz cone A v Italijo, iz bovških in brezinskih gozdov po Nadiški dolini, iz livških skozi Čepletišče, iz volčanskih po stari vojaški cesti in po Šentlenardski dolini v Italijo. — Sama trgovka Marija Kocijančič, ki sedaj izkorišča skupno s trgovcem Sartorijem livške gozdove, je potrdila, da odhaja les v Italijo.

Poleg teh trgovcev se lastijo gozdov, ki so last ljudstva, tudi razni špekulanti. Ti so brez dvoma v zvezi z omenjenimi trgovci, da bi lažje tiho tapili les v Italijo. Goličave, ki so nastale v teh gozdnih pričajo o neprecenljivi škodi, ki se ne bo mogla nadomestiti več desetletij.

Očiten je namen ZVU, da se gozdovi v teh predelih, ki bodo pripadli Jugoslaviji, popolnoma izčrpajo in uničijo. Prebivalci vasi Log pod Mangartom so ponovno protestirali pri gozdni upravi v Gorici in pri merodajnih organih ZVU na Bocu, toda ponovno brez uspeha.

pripravljena, da bodo prišli ponjo. Teško ji je bilo samo zaradi Cirila, Matevža, Toneta in Jožeta, težko ji je bilo zaradi ranjencev, ki so se zdravili brez zdravniške pomoči, težko ji je bilo zaradi malega Ivančka. Pa bodo že kako. Saj bo doma še vedno ostalo nekaj ljudi. Obleka si je nedeljsko kočmajko, trdo stisnila svojo palico in je bila pripravljena za dolgo pot.

Zaklenila je vrata in vprašala, če sme nesti spraviti ključ za hišo. Delala se je kot bi se že zvečer vrnila domov. "Kaj boš zaklepala. Ali ne veš, da ti hišo lahko zažgemo", jo je zavrnil mladi fant.

Pogledala ga je. Potem pa je brez besed in ne da bi čakala dovoljenja nesla ključ za hišo. Vedela je, da ji v resnici lahko zažgo hišo in bodo morda to tudi naredili. Toda to je ne odvezuje, da ne bi izvršila dolžnosti do hiše. Šestdeset let ji je dajala zavetja in zdaj naj jo busti odprto, da bo vsakdo lahko stopil notri in gospodaril v njej, zdaj naj jo pusti, ne da bi najmanj poskrbela zanjo.

Nihče ni stopil za njo. In če ne bi bila stara in kruljava, bi se pognala v hrib. Takoj za hišo je bil gozd, ki bi jo morda rešil. Toda zaradi svojih let ni tega poskusila. Dala se je odpeljati. Ko je šla mimo sosede, je zaklicala čez plot:

"Popazi na hišo." Teško so se začeli njeni križevi dnevi. Prenašala jih je kot tisoče drugih. Še manj sta jo prizadela stradež in trpljenje, kot njene tovarišice. Velikokrat jim je dala kaj od svojih bornih grižljajev in od svojega velikega upanja: Nekoč bo konec trpljenja in bomo spet ljudje. Mora biti konec!

Samo njej ni mogel nihče ničesar dati. Nihče ni prodril do njenega hrepenenja, ki je bilo zakopano na dnu njene duše: tam daleč je gozd, naš gozd, so vršički hoj, ki bučijo v vetru, so grude razkopane poti. Koliko znoja je prelila na teh poteh, koliko trpljenja prestala. In vendar so ji tako drage, da jih ne more pozabiti.

Mislila je na malega Ivančka in na sosedovo kravo, ki je morala biti v tem času že ob mleko. Kaj je zdaj ubogi otrok? Ali še kdaj pokliče: mama, ata, ali pa je že popolnoma pozabil na ti dve besedi. Da bi se le vrnila iz gozda, potem se jih bo zopet naučil in bo zopet vse dobro.

In na Cirila je mislila, na Toneta, Matevža, Markota in Jožeta. Tako radi so imeli kruh. Bog ve, če ga jim sedaj kdo preskrbi. Ali pa so lačni, ko ni nje? Pa bo že prišla in zopet bodo prihajali k njej. Se reče, drugače kot so nekdanj. Prihajali bodo podnevi, da se porazgovore o težkih časih, ki pa se jim bodo v spominu zdeli najbrž lepi.

Tudi na svojo hišo je mislila. Morda so jo požgali. Morda je ostalo le že golo zidovje in ni nikogar, ki bi ga pokril z deskami. Pri tej misli ji je bilo najtežje. Če bi kdo prišel in ji rekel, da gre domov in zato lahko izroči pozdrave za katerega koli bi rekla: "Pozdravi hišo, pa čeprav od nje ni ostalo drugega kot golo zidovje."

Tako so ji minevali dnevi, ki jih je izpolnjevalo veliko upanje: ko bo prišel tisti dan.

In je prišel. Ko se je vozila z vlakom, ni videla velikih pokrajin, ki so ostajale zadaj, gledala je gozd, kjer je ne-

kdaj nabirala maline in zelišča, gledala je razkopane poti, po katerih je samotež vozila drva. Mislila je na Cirila, Toneta, Matevža, Markota in Jožeta. Ali jih bo dobila doma, da se porazgovore o dneh, ki so minili. Na Ivančka se je spomnila, ki se kobaca po sosedovem vrtu in tak kjer se konča sosedov plot je njena...

Tu ji je misel zastala, ni si je upala nadaljevati, zakaj, morda so jo požgali in štrli le golo zidovje v nebo.

Mračilo se je že, ko se je pripeljala v domači kraj. Na cesti ni bilo več ljudi. Samo tu pa tam je kdo stal na pragu, je kdo skočil k sosedovim na pogovor ali pa se je kdo zapoznel vračal z dela. Rezi je bilo prav, da ni bilo ljudi in da je bil mrak. Ni imela časa, da bi se vsak čas ustavljala in po desetkrat, dvajsetkrat odgovarjala na ista vprašanja: ali si se vrnila, kako je bilo? In če bi bil dan, se temu ne bi mogla izogniti.

Trdo in samozavestno je udarjala s svojo palico, ko je hitela skozi trg. Tu pa tam se je kdo ozrl za njo. Reza se je smehljala: "Morda me je po palici spoznal", si je mislila. "Zdaj pripoveduje domačim: Rezo sem videl, še vedno ima tisto svojo palico." In jutri bodo že dopoldne vedeli vsi: Reza se je vrnila.

Mudilo se ji je. Nikogar ni imela, ki bi jo čakal doma, pa vendar je bila vsa nestrpna od pričakovanja. Zdaj jo je močnejše kot ves čas v tujini stiskalo pri srcu: ali še stoji ali so jo požgali? Nekaj ji je prigovarjalo, da bi šla v kako hišo in bi vprašala, pa se je bala slišati: "Požgali so jo."

Ko je prišla pod klanec, ji je zastal korak. Ne zato, ker bi jo leta ovirala pri hoji navkreber, temveč zaradi vse večje tesnobe, ki ji je legala v srce: ko bo prišla na vrh, bo zvedela. Počasi se je vzpenjala. Mesec je lezel izza hriba. Ko je prišla na vrh, je že popolnoma izšel. V mesečini je videla že od daleč: še stoji. Od mladih dni ji je nudila zavetje in sedaj je edina, ki

jo sprejema ob vrnitvi. Potem jo je zopet stisnilo pri srcu. Vrata so bila na stečaj odprta. "Hiša je bila gmajnska", se ji je utnila misel. Zdelo se ji je, kot da jo sprejema z očitkom. Šla je gledat za ključ. Ležal je še vedno tam, kamor ga je spravila, ko so jo odgnali. Potem je pogledala ključavnico. Bila je ulomljena.

Ni mogla pustiti vrat na ta način. Šla je na podstrešje, kjer je imela orodje. Popravila je za silo ključavnico, da je vrata lahko zaprla in zapahnila. Ni popravljala ključavnice zato, ker bi se bala spat pri odprtih vratih, temveč ker se ji je zdelo, da je njena velika dolžnost.

Bila je utrujena od dolge poti in je bila potrebna spanja. Toda ni mogla iti spat, dokler ne pospravi in počedi po hiši. Tudi to je bila njena dolžnost. Po hiši je bilo vse razmetano, zamazano in polomljeno.

Čas se je nagnil že precej čez polnoči, ko je šele legla. Toda zaspati dolgo ni mogla. Ves čas je v nekem čudnem pričakovanju. Ko so ji lezle oči skupaj, jo je dramil občutek, ki se je oglašal v srcu: zdaj, zdaj bo potrkalo na okno, narahlo in v presledkih, da bo že iz načina trkanja spoznala, če sme odpreti ali ne.

Bil je že svetel dan in sočni žarki so silili skozi okno, ko je v resnici potrkalo. Prišla je soseda, ki je bog ve kje zvedela, da se je Reza vrnila.

Zdaj so se pričela tista vprašanja, ki se jih je Reza že vnaprej bala: ali si se vrnila, kako je bilo, kako se počutiš? Reza je pripovedoval, toda nerada, kot bi opravljala neprijetno dolžnost. Mudilo se ji je, da bi čimprej nasitila sosedino radovednost. Prekinila je pripovedovanje in vprašala:

TOVARNA POHIŠTVA
VINKO ROGELJ
BLANCO ENCALADA 249-261
VILLA ESCASO U. T. 652-0133

RAZPRODAJA KRUHA
TROBEC GUSTIN
Dovajam na dom
Heredia 477 U. T. 51-7165

HERRERIA DE OBRAS
BRATA RIJAVEC
Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela
Segurola 1608-14 U. T. 67-6250
Buenos Aires

RESTAURACIJA
"PRIŠKODNIKU"
Kroglišče in Keglišče
Jožef Škodnik
Añasco 2652 U. T. 59-8995

Restavracija
A. BENULIČ & KUSERIČ
Izborna hrana Zmerne cene
CHORROARIN 596

NOVO STAVBENO PODJETJE
R. Strehar - J. Lisjak
Calle Ramón Lista 5552 — U. T. 64-1509
Za kalkulacije - Proračune in Firmo obrnite se do novega konstruktorja
RUDOLFA STREHAR
Zasebno: Calle Virgilio 2941.

Colocación de Vidrios, Cristales y Espejos
MOISES GERBIEZ
Nazca 695 (planta baja) U. T. 63-7714

ELECTRICIDAD Y PLOMERIA
JOSE RADAN
Bernaldez 1550 Buenos Aires
MECANICA y ELECTROTECNICA
E. LOZEJ y W. COX
Avda. Riestra 1115 U. T. 61-0656

RUDOLF KLARIČ
INDUSTRIJA ELEKTRIČNIH IZDELKOV
★
JOSE BONIFACIO 663 BUENOS AIRES

Casa "VILLA REAL"
— SEPELIOS DE CALIDAD —
LUJOSOS AUTOS PARA CASAMIENTOS.
— de —
Victor M. Herrera
Consulte:
Avda. FCO. BEIRO 5000 U. T. 50 - 4791
esq. Bermúdez

Kadar pošiljate zavoje v domovino
in bi želeli poslati obuvale za moške, ženske in otroke, obrnite se do naše domače tvrdke čevljev, ki ima nalašč v ta namen urezane čevlje in jih je treba doma v Evropi samo sesiti po meri. *Obrnite se pismeno ali telefonično do:*
Bratov KEBER
CENTENERA 1140 U. T. 60-0176 BUENOS AIRES

KROJAČNICA "LA TRIESTINA"
Izdeluje po najmodernejšem kroju
DANIJEL KOSIČ
Calderón 3098 - Devoto - Buenos Aires

Foto - Arte MARCOS
Najpopularnejša na Dock Sudu
Facundo Quiroga 1325 U. T. 22-8327

Krojačnica
LEOPOLD UŠAJ
Avda. FRANCISCO BEIRO 5380-84
U. T. 50-4542
VILLA DEVOTO

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM
Vas po domače postreže.
Pridite, pa se boste prepričali!
Se priporoča
Albert Beltram
DONATO ALVAREZ 2288
Buenos Aires

MEHANIČNA DELAVNICA
JOSIP HLAČA
Villa Real 140. J. Ingenieros. U. T. 757-640

SLOVENSKA JURIDIČNA PISARNA
Odškodnine, Odslovitve, Nezgode, Dedščine in vse Sodnijske Tramitacije
Urardne ure: od 18 do 20
DIAGONAL NORTE 1119 - Piso 8
Escritorio 823 (Nasproti Obelisku)
T. A. 35 - 6243 Buenos Aires

LA VOZ ESLOVENA

EDITADO POR EL CONSEJO ESLOVENO FORMADO POR TODAS LAS SOCIEDADES ESLOVENAS

"Kaj pa Ivanček, je zdrav?"
"Zdrav."
"In ona dva?"
"Oče je padel. Mater pa so ujeli in ustrelili."

Rezi je vzelo besedo. Nikoli več ne bo Ivanček vedel, kaj pomenita besedi ata, mama.

"Nihče se ne zmeni za otroka", je pripovedovala sosedka dalje. "Vedno ne bo mogel biti pri nas. In ničesar nam ne dajo. Stradajo moji, strada Ivanček. Kruha skoraj več ne poznamo."

"Tak tako je, tak tako...", je ponavljala Reza, ko ni našla drugih besed. Težko ji je legalo na dušo.

"Ni dobro," so pritrjevale tudi druge ženske, ki se jih je že polno nabralo v sobi. "Premalo nam dajo. In mi smo tako težko čakali konca. Zdaj pa vsega manjka."

Stavbinska Kovača

G. STAVAR & K. KALUŽA

Laprida 2443 Florida, FCCA

FABRICA DE MOSAICOS

ALBERTO GREGORIĆ

Venta de materiales de construcción
Avda. Fco. Beiró 5671 U. T. 50-5383

Ferdinand Cotič

Trgovina z železino

Lope de Vega 2989
U. T. 50-1383

Dr. Hinko Halpern

Specialist notranjih bolezni

Drdinira vsak dan od 16 do 20 ure
San Martín 955 - 1 nad. - dep. C
U. T. 32-0285 in 0829

CORTINAS ENROLLABLES de MADERA

COMPOSTURAS EN GENERAL

Calderón 2851 - Bs. Aires - T. A. 50 - 1344

TRGOVINA JESTVIN "TRST"

S. C. MIHELJ

Charcas 3120 U. T. 72-4957

RESTAVRANT "ČAVEN"

IVAN LEBAN

Lope de Vega 2931 Bs. Aires

RESTAVRACIJA in BAR

Peter Benčič

Lastnik.

INDEPENDENCIA 4202 — BS. AIRES

STAVBENI PLESKAR IN TAPETAR

MARIJ MEDVEŠČEK

Chevarra 525 U. T. 54-0624

"Ni dobro", se je kot v odmev trgalo iz Reze.

"In kaj boš sedaj ti", jo je vprašala sosedka.

"Ali ni več gozda. Ali misliš, da maline ne bodo več zorele?"

"In bo to tvoje plačilo za vsa ta leta?"

"Kako plačilo?" jo je Reza začudeno pogledala.

"No plačilo za delo. Tudi debeli mesar si je preskrbel plačilo."

"Debeli mesar? Za kaj naj bi on dobil plačilo? Za to, ker je vsa ta leta grabil?"

"Zdaj je v odboru in se vozi z avtomobilom. Vsi se vozijo z avtomobilom."

Rezi je čimdalje bolj jemalo besedo. Težko ji je bilo, kot morda še nikoli v teh letih. Še enkrat bi šla v internacijo, vse delo in vse trpljenje bi si še enkrat naložila, samo da bi slišala: dobro je, sedaj je dobro.

"Ni dobro, jo je glodalo v duši. Še potem, ko je ostala sama, je še vedno slišala te besede."

ROJAKI V ROSARIO IN PROV. SANTA FE

Če potrebujete uradne prevode vaših krstnih, poročnih in drugih listin, obrnite se na našega prevajalca (Traductor Público Judicial)

SAN LORENZO 937 Rosario

RESTAVRACIJA

IVANČIĆ RUDOLF

Añasco 2622

KROJAČNICA

CIRIL PODGORNİK

Tinogasta 5206

MERCADITO "CHISPAZO"

MILAN ŠIRCA

Lope de Vega 2746

STAVBENI KOVAČ

FRANČOHA

Calderón 2779 U. T. 50-6655

Slovenska Cvetličarna "LOS ALPES"

Hostar Anton

Triunvirato 4223 U. T. 51-0732

ŽELEZO-BETONSKO PODJETJE

Ibratov Komel

ZA NAČRTE IN PRERAČUNE

Bernaldez 1655 U. T. 67-1411

Prevozno Podjetje "GORICA"

Lojč Franc

Villaruel 1476

U. T. 54-5172

LASTNA PEKARNA in TRGOVINA JESTVIN

"TRIESTINA"

Lastniki:

KUKANJA in BRATA GEC

25 de Mayo 2606 CORDOBA

Recreo "Europa"

Pripraven za nedeljske izlete v Tigro.

Prevoz s postaje Tigro FCCA. do Recrea in nazaj:

Lastnika

BRATA ROVTAR

Tigre FCCA. — T. A. 749 - 539

Río Carapachay

Potem se je prismehtal Ciril. Kot bi sonce svetlejšje sijalo, se ji je zdelo, ko ga je zagledala.

"Kako je Ciril?"

"Dobro. Zdaj je dobro."

Smehljal se je kot na božični večer, ko je prišel k njej, da se pogreje in najé. Bil je nekoliko starejši, nekoliko bolj moški in nekoliko bolj suh kot takrat, ko ga je zadnjič videla. Še vedno je bil oblečen v slabo italijansko obleko, ki je bila na več mestih zakrpana.

"Kje so drugi, Ciril?"

"Tone in Jože sta še vedno za kurirja, Matevž je v Ljubljani. Marko je padel."

"Shujšal si, Ciril?"

Zamahnil je z roko, češ, kaj bi. "Precej dela imamo, in hrana je bolj slaba", je dejal.

"Kako je?" ga je še enkrat vprašala. Napeto mu je zrla v oči.

"Dobro, zdaj je dobro."

To ji je tako dobro delo, da je ponavljala za njim: "Dobro, praviš, da je dobro."

"Zdaj je dobro."

Hotel je reči, zdaj je dobro, ko ni več trpljenja, ko ni nočnih poti, ko na človeka nikjer več ne preži nevarnost, ko človek na suhem spi, ko ni težkih nahrbtnikov, ki bi jih bilo treba prenašati, ko ni Nemcev ne Italijanov ne belih, ko smo spet doma in se nam ni treba potikati po gozdu.

Še vedno se je smehljal. Tudi ona se je nalezla njegovega smeha in njegove misli: kako bi ne bilo dobro, ko ni ne Nemcev ne Italijanov, ne belih.

Zobozdravnika

Dra. Samoilovič

Dr. Feliks Falicov

Sprejemata od 10—12 in od 15—20 ure
DONATO ALVAREZ 2181

HERRERIA DE OBRA

HUMAR y MAKUC

Av. Central 3720

Calle No. 2 3729 U. T. 741-4520

Podpirajte

KAMPANJO

Slovenskega Glasila

KROJAČNICA

J. R. BOZEGLAV

Triunvirato 2891 U. T. 54-2891

FIDEOS FRESCOS

de NATALIO DOMINI

Bazurco 3425 U. T. 50-890

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO

ANTON FORNAZARIĆ

España 558 — J. Ingenieros — F. C. P.

U. T. 757 - Santos Lugares - 271

BAZAR "DANUBIO"

D. UGLESSICH

Avda. San Martín 2902 U. T. 59-088

TRGOVINA JESTVIN

"PRI ČERNICU"

C. Ramón Lista 5650 - U. T. 64-1508

"ALMACEN"

PETER ČUČIĆ

Excelsior 1500 - U. T. 757-301, Sáenz Peña

Reinaldo Wasserman

MEDICO

Nazca 2381 U. T. 50-281

MIZARSKA DELAVNICA

Izdelava pohištva

IGNAC KOŠER

Guido Spano 655 Munro, F. C. P.

RADIOTEHNIK

AVGUST COTIĆ

Excelsior 1500 U. T. 757-301

Sáenz Peña, F. C. P.

Tiskarna "Córdoba"

Tiskarsko podjetje naših rojakov

Ferfolja, Baretto & Paškulin

Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela

★

- VSAKOVRSNE TRGOVSKE TISKOVINE
- KNJIGE, BROŠURE, REVIJE, ČASOPISI, KOLEDARJI
- PROPAGANDNI LETAKI IN LEPAKI
- VSAKOVRSNA VABILA — VIZITKE, itd.
- GUMIJASTI PEČATI ZA PODJETJA IN DRUŠTVA.
- KNJIGOVEZTVO

★

BUENOS AIRES

Gutenberg 3360

T. A. 50 - 3036

Nasproti postaje tramvaja Lacroze na Avenidi San Martín

★

Ugodna prevozna zveza: Tramvaj Lacroze in Subteraneo Lacroze
Omnibus 66, Tramvaj števil 85 in 86, Kolektivi 5, 8, 20, in 108.